

KAKNÄS SISTA BÅND OCH ANDRA ZONSAGOR

UTDRAG UT NOVELLSAMLING
AV ANDERS FAGER

Anders Fager

KAKNÄS SISTA BAND
och andra zonsagor

FRIA LIGAN

Omslagsillustration: Reine Rosenberg
Formgivning: Dan Algstrand
Redaktör: Tomas Härenstam
Korrektur: Carl Krantz

© 2015 Paradox Entertainment Inc.
MUTANT and related logos, characters, names,
and distinctive likenesses thereof are trademarks
of Paradox Entertainment AB unless otherwise noted.
Used with permission. All rights reserved.

HUNDARNA I KUNGSKURVAN

Kungskurvan var en hopplös plats. Alla visste att den var genomplundrad och genomsökt av tusentals skrotletare. Men det var ändå något med området som drog till sig nya letare. Det hade varit en vansinnigt rik plats, med jättelika marknader och stora förråd fulla av varor. Men allt var borta. Det var inte så konstigt. Om världen höll på att gå under. Vart gick folk för att hitta mat och saker? Till en stor marknad, givetvis. Kungskurvan hade varit rensopad innan de stora hjulen slutat snurra.

Men ändå. Långt efter att Novia vandrat mot solnedgången satt de stackare som blivit kvar och tänkte att de kanske skulle skrotleta lite. Bli rika och hitta krubb och manicker som kunde köpa respekt hemma i enklaven. Varför inte en tripp till Kungskurvan? Fast alla visste att den var plundrad in till plåt och vägg. Och det drällde av etterdoggar och annat otyg där. Missfoster. Och kannibaler som gjorde råder nedifrån Glömsta Skog.

Kungskurvan. Besviken eller dödad. Eller både och. Gick man dit var man dum. Eller dåligt påläst. Eller både och. Eller möjligen lat. Lat var nog en tredje orsak. Lat som i att man inte riktigt orkade gå någon annanstans. Varken mot solnedgången, mot Tumban eller genom Glömsta Skog eller in mot zonens mitt. Man var lat och dum och dåligt påläst. Som Saki, Alby och Grävaren. Saki var lat. Hon tog sig fram på att flaxa med sina ögonfransar så att folk gav henne mat och skydd. Alby var dum. Han hade låtit Saki köra med

honom i tre år. Han hade sina fyra armar till att bära henne, sa han stolt. Och Grävaren? Rötätaren från söderöver? Vad visste han om horder av doggar runt Kungskurvan? Men han tyckte Saki var otroligt söt när hon flaxade med sina ögonfransar.

Något skulle de göra. Det fick bli ett svep in i Kungskurvan. Hitta lite nya kläder. Kanske lite krubb. Saki behövde fler tröjor. Grävaren ett par byxor. Alby behövde laga sina sandaler. Och kanske. Saki hade tur med sig. Hon hittade saker andra inte hittade. Det hade funkat förut. Hon hade hittat vattendunkar i ett vrak på motorvägen. Patroner och massor av verktyg i en källare i Fitt. Krubb i Bredäng dit ingen vettig begav sig. Klart hon skulle hitta skatter i Kungskurvan. Saki skulle klara sig. Hon klarade sig alltid. Kanske var det som en kraft hon hade. Det och den märkliga makten hon hade över män. Hon visste inte och funderade inte så mycket på saken. Eller på något annat. Det låg inte för henne.

De började en lång regnig dag bland vraken på motorvägen. Medan de letade hörde de doggar skälla inne i Kungskurvan och de kunde se de halvt övervuxna köpehusen som liknade stora lådor. Vraken på motorvägen var genomletade, genomplundrade och genomrostade. Men de hittade några bra skruvar. En plastlina. En spegel. Ett långt, krokigt verktyg med sexkantiga saker i ändarna. Det hade varit alldeles blankt. Det var det inte längre. Men spegeln fungerade. Saki satt med den hela kvällen uppe på taket där de slagit läger. Medan Alby och Grävaren rostade rova och bröt upp en burk. Deras sista. Det var något slags kött i den. En massa där det inte gick att utskilja bitar. Saki åt inte så mycket. Hon höll sig till spegeln. Studerade sina sneda ögon. De lila pupillerna. Sin spetsiga näsa. Den som kunde vädra sig till saker. Patroner. Krubb. Bra saker.

Ingen fick ligga den kvällen. Saki hade inte lust. Hon var hungrig och golvet var stenhårt och det var kallt. Hur de än lindande in sig i sina rockar. Hon tvingade Alby och Grävaren att göra upp en liten eld. Fast Alby var rädd för att den skulle locka till sig doggar.

»Är du rädd«, sa Saki.

»Jag är inte rädd.«

»Gör då upp eld.«

»Men om de kommer hit. Vi har nästan inga patroner.«

»Jag kan lukta dem innan de kommer.«

Alby suckade. Han litade inte på Sakis luktsinne. Speciellt inte när hon sov. Och han kunde höra dem där ute. Morrande och ylande. Borta i Fitt sa man att de vaktade Kungskurvan. Skyddade köpehusens dolda skatter tills de sanna människorna skulle komma tillbaka och ta allt det som alltid varit deras. Och sen skulle de städa upp och allt skulle bli sådär rent och fint som det var i de gamla bladen. Folket i Fitt var galna i tanken på de sanna människorna och ville göra världen »fitt för de fitta«. Ibland söp de till och dränkte ovanligt konstiga mutanter till deras ära. För att visa att de höll rent. Alby som hade valkig hud och fyra armar tyckte inte om den sortens fester.

Grävaren gjorde upp eld med en gammal fyrsticka som tändes igen och igen bara man fyllde på den med eter då och så. Det rök och luktade om soporna han eldade. Alby satt vid kanten på taket och lyssnade. Vinden ven mellan de stora köpehusen. Men han hörde inga doggar längre. Hade inte gjort det på en lång stund. Det var som om de tröttnat och dragit någon annanstans. Han hörde inga andra levande ljud heller. Bara vinden som ven.

Saki la sig väldigt nära elden. Alby och Grävaren fick ligga utanför henne. Så låg de där i mörkret och hostade. Skakade i kylan. Krampade och lyssnade på sina kroppars plågor som de alltid gjorde. Mutanter som frös på hårda golv. Saki drömde om de gamla bladen hon älskade. De som var fulla av bilder på sanna människor. Vackra, leende sanna forntidsmänniskor med perfekta kroppar och magiska hem. De där ljusa vackra hemmen fulla med saker som var rena och hela. De verkade så lugna och trygga, de sanna människorna. De frös aldrig. De bar inte runt på vapen och deras vrak fungerade. Saki förstod att vraken som stod i rader överallt en gång varit något man satt i tillsammans och åkte någonstans.

Man och kvinna och de där små som kallades barn, och de skratade. Hon önskade att den tiden skulle komma tillbaka. Att hon skulle hitta en stor växel i en källare som hon kunde slå om som när man öppnade en dörr eller något. Och allt skulle bli ljust och glittrande och fint som i bladen.

Saki vaknade mitt i natten. Hon grät och hennes rygg värkte. Någon av pojkarna höll om henne. Han skakade av köld. Hennes dröm hade slutat som den brukade sluta. Hon slog om växeln och världen blev hel igen. När hon kom upp ur källaren var allt som i bladen igen. Allt var helt och rent och vackert. Utom Saki. Hon såg ut som hon brukade. Och alla de fina och rena sanna människorna stirrade på henne. Pekade på hennes paltor. Skrattade åt hur smutsig och sliten och ynkelig hon var. Lät henne inte sitta med i ett vrak och åka någonstans. Lät henne inte dricka något gott ihop med deras vackra små barn.

Morgonen kom med duggregn och inget att äta. De packade ihop. Ingen klagade för ingen orkade klaga längre. Dessutom hade alla som klagade dött för länge sen. Det sades att de blivit ihjälslagna. För att ingen orkade lyssna på dem i längden. Ingen sa något om hur det kändes i magen. Hur det kändes att ha sovit på ett betonggol. Hur det kändes att alla ens kläder var lite fuktiga. Det var ändå så varje dag. Hela livet. Hade de inte haft bladen att bläddra i hade de kanske frusit och svultit mindre. För då hade de inte haft något att jämföra med.

Etterdoggarna anföll så fort de kom ut på gatan. En hel flock av dem. Det var som om de hade legat där i evigheter. Doftlösa och tålmodiga och gråa som dammet på gatan. De tre mutanterna hann inte ens vända sig om. En stor dogg högg bak i Albys lår. Tre andra träffade honom högt i ryggen och tippade honom vrålände framlänges i en vattenpöl. Han slog i marken och slutade vråla. Saki skrek och lyckades få en stolpe mellan sig och en stor dogg. I ögonvrån såg hon Grävaren hålla två morrande monster på avstånd med sitt järnrör. Han var snabb, tänkte hon. Han hann få fram sitt rör.

Alby var redan borta. Doggarna slet och bet och Alby kämpade inte emot. Han måste ha slagit i huvudet. En av doggarna fick tag på hans nacke och det sprutade blod åt alla håll. Grävarens kadunder dånade och två av doggarna på Albys rygg blev en röra av blod och dogg-delar. Deras syskon tjöt och skällde. Ett av dem högg efter Saki. Vågade inte ta språnget. Blev sparkad. Skällde. Kallade på hjälp. Saki sparkade den på strupen så den tystnade.

Saki fick fram sin yxa. Hon högg och skrek och högg och skrek och Grävaren ropade någonting. De skulle bort. Tillsammans. Det stänkte blod från Alby.

»Min spegel!«

»Vi får ta den sen. Kom nu.«

Grävaren drog Saki baklänges. Hon snubblade.

»Sluta och dra i mig!«

»Vi måste sticka. In i ett hus.«

»Mina saker.«

»Vi får ta dem sen. I morgon. Vad som är kvar.«

De höll i varandra och gick baklänges. Huggande och vevande. De träffade några doggtrynen och doggarna tvekade. Kanske skulle de gå och kalasa på Alby i stället? Doggarna gav upp. Alby var nog med mat och Grävaren och Saki var för våldsamma. En sista envis etterdogg fick ett slag på nosen. Den flydde ylande. Och Saki och Grävaren sprang. Allt vad de orkade. Flämtande och dräglände och inga doggar kom efter.

De sprang över en stor platta med några vrak på. Plaskade genom ett par djupa pölar. Långt bakom dem skällde doggarna. Saki och Grävaren sprang mot en port i ett stort blått köphus. In i en stor hög hall. Stengolv och mossa. De sprang uppför en järntrappa. Saki mindes att någon berättat för henne att järntrapporna brukat röra sig av sig själva förr i tiden. Man han som sagt det ville nog mest ligga.

De kom upp på ett stort dunkelt våningsplan som var en röra av skräp och gamla trasiga möbler. Ljus sipprade in genom hål i taket.

Hålen såg ut som om taket bara gett upp här och var och rasat in. De stannade. Såg sig om. Hörde något. Saki ansträngde sina öron. Det var någon på våningen. Något rörde sig. Hon såg på Grävaren. Han hade också hört. Det var något på våningen.

De sprang mellan högar av skräp. Hoppade över forntidssopor. Snubblade över bråte. Saker de vackra sanna människorna i sina fina vrak köpt en gång för länge sen. Till sist snavade Saki över något och föll raklång på några möjliga kartonger.

Hon låg still. Grävaren satt på huk över henne. Raspande andetag.

»Är vi säkra?«

»Jag tror det?«

»Vad var det som lät här inne?«

»Vet inte. Vinden, kanske?«

Grävaren sjönk ner bredvid henne. De låg stilla en lång stund. Slutade flämta. De kunde höra etterdoggarna skälla. Långt bort. De festade på Alby. Saki började skratta.

»Vi klarade oss.«

»Vi klarade oss.«

»Vi klarade oss.«

»Men mina saker.«

»Möken ta dina saker.«

»Möken kan du vara själv.«

De skrattade och skrattade. Som överlevande alltid gör. Skrattade och firade att de levde. Det blev lite ligga ibland soporna. Bredvid en stor bild av någon slags maträtt. Kladdigt och smutsigt och ganska trevligt. Kartongen de låg på knarrade. Luktade mögel och forntid. Allt var så vanligt, men ändå panik. De fnissade lite. Bet varandra. Sa dumma saker. Trams och sådant man inte menar. De lyssnade efter doggarna då och då. Men de hade tystnat.

Allt hade tystnat.

Det var tyst ganska länge. Tills Saki hörde något. Det där andra ljudet igen. Men sen inte. Det var nog vinden. Eller någon fågel eller gnagare. Taken var trasiga. Klart det kom in djur. Småkryp

som stökade om. Hon höll andan tills allt hon hörde var hur hjärtat dunkade i öronen.

Så spratt Grävaren till. Stelnade. Saki hoppade till. Skrek nästan. De hörde dem igen. Doggarna. De hade hittat in i huset. In i den stora hallen och nu letade de efter dem. Det räckte inte med Alby. De ville ha mer kött.

Saki och Grävaren kom på benen. Fick ordning på sina kläder. Saki fnissade. Grävaren svor. De hörde doggarna stöka nere i den stora hallen. De rev omkull saker och bråkade.

»De är på väg hit.«

»Inte än.«

»Jo.« Saki stelnar till. Lyssnar. Hör klor rassla i järntrappan. Snabba, arga, hungriga klor.

»Hur kan de veta var vi är?«

»De kan väl lukta efter oss, dummer!«

»Varför tänkte vi inte på det?«

»Spring, bara.«

De sprang igen. Såg sig om efter gömställen. Platser de kunde slåss ifrån. Med ryggen mot väggen. Saki sprang så illa. Grävaren slet och drog. De hade bara yxa och järnrör. Fem patroner till Grävarens kadunder. Fem patroner. Hur många doggar? Skulle de klara det? Var kunde de gömma sig? Var skulle de strida? En sista strid. Saki ville inte dö. Hur frestande det än kunde vara ibland. Att bara släppa taget. De snavade. Föll. Reste sig igen. Bland gamla möbler och skyltar. Tyg som luktade mögel. Inget som någon ville ha. Forn-tidsskräp. Bråte. Hjärtat dånade. Något brakade bakom dem. Och doggarna började skälla. De hade fått korn på dem.

Saki och Grävaren sprang längs ett långt räcke. Sakta åt höger. Över högar av skräp. Mossiga möbler. Skräp och skräp och än mer skräp. Tredje gången hon föll omkull i röran, och kände hur hon skar sig på något, tänkte Saki »de sanna människornas rikedomar«. Bara en massa sopor. Multnat och eländigt. Vad skulle de till Kungskurvan att göra?

Grävaren slet upp Saki på fötter. Bakom dem kraschade doggarna in i skräp och gamla möbler. De ömsom skällde ömsom tystnade. Saki kunde nästan se dem framför sig. Tystnaden medan de sniffade och vädrade. Lyssnade och spejade. Och så. Där är spåret! De började skälla och jaga igen.

»Vi måste hitta en dörr«, flämtade Grävaren. »Så vi kan stänga in oss.«

»Finns ju inga dörrar här. Allt är murket.«

»Där!«

En järndörr bakom en hög av skräp. Grävaren vräkte undan brädor och plast och blöt kartong. Saki slet i bråten. Skrek av ilska. De kunde höra doggarna komma närmare. De var segervissa. Kände blodsmak.

Dörren hade ett handtag. Och ett gammalt lås. Grävaren slet i det. Skrek han med.

»Vi måste vidare!«

»Men vart?«

»Vart som helst.«

De rusade vidare. Hoppade över bråte och möbler, snavade och skar sig. De fick syn på en korridor. En blå plåtdörr längst inne i dunklet. De nickade åt varandra. Sprang in. Ända in. De sprang för livet och sen såg de båda två. Dörren hade inga handtag.

Saki började skrika igen. För det gjorde ingen skillnad längre. De hade sprungit in i en fälla och doggarna kom. Nu skulle de dö. Grävaren morrade åt henne att vara tyst. Klöste i dörrspringan. Trevade efter en svag punkt. Rev fram en mejsel. Bände i dörrspringan. Tog i. Knäckte mejseln. Grävaren slog på dörren. Bankade. Saki skrek rakt ut. Slog på dörren hon med. Bakom dem kom doggarna närmare.

Grävaren slutade dunka på dörren. Sa åt Saki att hålla truten. Han vände sig om. Gången var kanske tjugo steg lång. Tre steg bred. Han häktade lös kadundret. Fem patroner. Laddade den första. Skulle han hinna ladda om? Gången var kort.

»Vi måste döda några av dem. Då kanske de flyr.«

»De är så tjockskalliga.«

»Har vi något val? Du får slå hårdare.«

Saki snyftar. Håller hårt om sin yxa. Undrar om hon kanske kan klättra upp på taket. Innan Grävaren fattar att det går. Låta doggarna äta honom, medan hon flyr över taken. Fast hon såg inga luckor eller hål. Såg knappt ens taket i dunklet. Och det fanns inget att klättra på.

Etterdoggarna kom närmare. Det lät som att de var många. Fler än tidigare. Jakten hade lockat till sig vartenda kräk i hela Kungskurvan. Alla hade de hört att det fanns varmt kött att äta.

Grävaren gick ner på knä. Tog sikte.

»Jag låter två eller tre komma runt hörnet«, viskade han. »Jag borde kunna klippa alla tre.«

»Ja?«

»Det kan stoppa dem. Eller skrämma dem. I alla fall tills jag hinner ladda om. Det kan gå.«

»Vi har fem patroner. Vad gör vi sen?«

»Dör. Om de inte tröttnar innan dess.«

Saki ställde sig nära Grävaren. Försökte komma ihåg att andas. Skallen var nära nu. Doggarna letade. Vädrade och bökade. Det var som om de viskade till varandra där ute. Tålmod. Snart hittar vi dem. Tålmod. Bröder och systrar.

Ett par doggar började skälla en bit bort. Något kraschade ute i huset. Doggar pep och skällde. De hade väl rivit omkull något stort. Saki nickade för sig själv. Det var dags att dö nu. Inte så mycket att göra åt. Det var bara dags att dö. Hon svepte undan sin rock. Tänkte att hon skulle se bra ut. Som kvinnorna i de gamla bladen.

En första dogg kikade runt hörnet. En skugga mot det svaga ljustet ute på våningen. Saki spände sig. Såg den sniffa. Döden. Döden och hans kompisar. Tjugo, trettio doggar. Döden. Döden. Döden. Den där tomma platsen Novia sagt att man lullade runt på efteråt. Efter allt regn och mögel och skräp. Dyngprat. För ingen vet vad som

händer när man slitits i stycken av doggar eller kvävts av röta eller fått skallen krossad av en yxa. Man är död. Man är död. Man är död. Och inte någon enda bryr sig om vad det blev av en. Ditt gäng delar upp dina prylar och drar vidare.

En dogg till kom runt hörnet. Och en till. Nu var de tre som stod där korridoren började. De sniffade och luktade. Luktade och vädrade. Avvaktade. Skällde.

Och anföll.

Kadundret dånade. Mynningsflamman glittrade i hungriga ögon och två doggar blev kött och slamsor. Grävaren laddade om med darrande fingrar. Saki högg den tredje mellan ögonen så hårt att yxan fastnade. Skallen utanför blev starkare. Nu kom dess syskon. Hon sparkade loss doggen från yxan.

De kom kanske tjugo stycken. Ett jordskred av tänder och död. Grävarens kadunder dånade igen. Det flög kroppar åt alla håll. Saki vevade med yxan. Slog och slog och slog. Dräpte och skadade. Och Grävaren hann ladda om. Sköt igen. Det sprutade doggar. Men en hade redan fått tag på Sakis byxben. En annan hängde i Grävarens arm. En tredje spände sig för dödsstråket. Mot Sakis strupe. Då.

Någoting väldigt stort skymtade bakom doggarna. Fick dem att börja yla på ett nytt sätt. I skräck och panik. Saki slog och slog mot doggen vid hennes ben. Grävaren var nere på knä. Försökte få loss doggen som hängde i hans arm. De brottades.

Och det stora slet och drog och krossade. Saki såg det genom tårar. Det körde upp en stor fet dogg genom taket och ner i golvet igen. Och kastade vrålande ut kroppen i våningen. Det stora odjuret var framme vid Grävaren och tog tag om doggen som hängde på honom. Saki såg ett par gula ögon. Grå päls. Blodiga tänder. Doggen släppte taget och kraschade mot den blå väggen. Under de gula bokstäverna. IKEA. Ett forntidsord för lycka och ett fint hem. Saki skrattade.

Plötsligt var etterdoggarna borta. Kvar var bara de döda eller bräckta. Det stora torkade sig om munnen. Hälften grå varghund och hälften människa. Han var huvudet högre än någon krossare

hon sett. Och hade gröna byxor. Fläckiga. Tajta. Saki kollade in magen och höfterna och tänkte »vad är det som händer« kanske tusen gånger. Hon hade aldrig sett någonting liknande. Varghundmannen dunkade en dogg i golvet. Såg på Saki. Flinade med långa hundhörntänder och svart tunga. Bröt doggens rygg. En vargman? På två ben. I gröna krigarbyxor? En storvarg. En mutantvarg. En stor, mökens krossarmutantvarg.

Krossarmutantvargen kastade ut en bräckt dogg på våningen. Stampade på en dogg som låg och vred sig på golvet. Den flinade igen. Saki hötte med sin blodiga yxa. Log och visade sneda tänder. Hon såg Grävaren luta sig mot väggen. Han var blodig överallt. Men han flinade han med. Och när krossarmutantvargen vrålade ett segervrål vrålade Saki och Grävaren med honom. Vrålade och vrålade tills Grävaren började hosta och Saki började skratta. Grävaren blödde mycket. Krossarmutantvargen tog ett par steg mot honom. För en sekund trodde Saki att den jagat bort doggarna för att den ville äta dem själv. Men krossarmutantvargen lyfte försiktigt upp Grävarens blodiga arm. Gjorde en grimas. Såg Grävaren i ögonen.

»Jag klarar mig«, sa Grävaren. Och tog fram en linda. »Jag läker bra.«

»Han förstår inte vad du säger, dummer.«

»Jag är bra!« Grävaren satte upp en tumme. Flinade. Pekade på sina skador. Flinade ännu mer. Började linda utanpå tröjan.

Krossarmutantvargen rynkade ett ögonblick på pannan. Sen flinade den med långa gula tänder. Stack upp en grov tumme med en blodig klo på. Saki insåg att krossarmutantvargen hade händer. Enorma händer.

Krossarmutantvargen pekade ut ur korridoren. Det var tyst därute nu. De skulle gå tillsammans. Saki och Grävaren nickade. Plockade upp sina saker. Krossarmutantvargen lyssnade. Gick bort mot våningen. Skymde nästan ljuset med sin kropp. Kikade ut. Morrade. Doggarna höll sig undan. Saki kunde höra ett svagt gläfsande, men

det var allt. Krossarmutantvargen såg på dem. Nickade. Sen såg den sig om. Vände på ett av doggliken vid hans fötter. Baktassar, tänkte Saki. Den har sådana där bakvända knän som hundar har. Möken, vad är detta för ett missfoster?

Djuret lufsade in några steg i korridoren. Vände på en annan dogg. Dess huvud var sönderslaget. Krossarmutantvargen tog doggen i bakbenen och hävde upp den på axeln.

»Klart han ska ha med sig lite att äta«, sa Grävaren. »Klart vi också ska ha med lite att äta.« Saki fnissade. Han drog fram sin kniv. Och satte sig bredvid doggen som försökt äta upp honom.

»Vem blev vems middag? Köttskalle.«

Våningen var öde. Lika skräpig som innan, men när doggarna flytt kändes den tom. De gick med krossarmutantvargen i täten och Saki sist. Grävaren blödde lite, men verkade inte så illa skadad. Han stod på benen. Han hade haft tur.

Krossarmutantvargen ledde dem tvärs genom röran av skräp. Vid en hög av sopor stannade den och vädrade. Bredvid en stor bild av någon slags maträtt. Den kände något i luften. Och på kartongerna. Här hade det hänt något kladdigt och smutsigt och ganska trevligt. Den vände sig mot Saki och Grävaren. Sniffade igen.

»Sniffa lagom«, sa Saki. »Sniffa lagom.«

»Den kanske gillar dig.«

»I fall du undrar«, sa Saki till Krossarmutantvargen. »Så gör jag inte vad som helst. Du får inte ligga.«

»Tror du han hoppas det? Är du ens säker på att den är en han?«

Krossarmutantvargen la huvudet lite på sned. Gjorde en min som skulle varit söt om han varit en liten jycke och inte haft en etterdogg på axeln. Nu såg den bara livsfarlig ut. Sen vände den sig om och började gå igen.

»Det är en kille«, viskade Saki.

»Hur vet du det?«

»Han har tajta byxor.«

»Jaha«, sa Grävaren efter en stund. »Jaha.«

Krossarmutantvargen ledde dem nerför några korta trappor. Djupare och djupare ner i köphusets inre. Ner i dunkel och skugga. Det kom knappt in något ljus från taket. Det hördes inga etterdoggar. Djupet stank av mögel och gammalt vatten. Ledde han dem ner i rötan med flit? Saki hade svårt att tro att krossarmutantvargen skulle krångla till saker om han ville döda dem. Ville han det så kunde han dräpa dem båda här och nu. Utan större ansträngning. Även om Grävaren hade sitt kadunder.

»Har du laddat om?« viskade Saki medan de gick ner för en trappa till.

Grävaren såg på henne. Han såg sliten ut nu. Såren tärde trots allt på honom. Han skulle inte att orka så länge till. Snart måste de stanna. Eller överge honom. Saki kunde ta en chans med krossarmutantvargen. Det kunde vara som att ha en väldigt stor hund. Eller krossare. Zonens största och elakaste krossare. Saki och odjuret. Det kanske vore något. Med krossarmutantvargen vid sin sida skulle hon våga sig längre in i zonen.

»Har du laddat om?«

»Kadundret?«

»Ja? Vad annars?«

»Jag vet inte.«

»Det är inte laddat?«

»Jo. Det är laddat.«

»Tror du den biter på honom?«

Grävaren gav henne en blick. Skakade på huvudet. Framför dem stannade krossarmutantvargen. Den såg sig om och sniffade.

»Han skulle bara bli förbannad. Riktigt förbannad.«

»Inte ens om jag skjuter honom i ansiktet?«

»Vill du pröva?« Grävaren sluddrade nu. Sträckte kadundret mot Saki. »Du kan få pröva om du vill. Vill du pröva?«

Krossarmutantvargen tittade på dem och la huvudet på sned. Den tittade på kadundret. Pekade på Saki. Hon ska ta det. Saki tog kadundret och väntade sig att få huvudet avslaget.

Krossarmutantvargen synade Grävaren. Luktade åt hans arm till. Sträckte ut en av sina jättehänder och drog i remmen till hans ryggsäck. Grävaren tackade. Krossarmutantvargen flinade och slickade sig om nosen. Den hängde ryggsäcken i armvecket och började gå igen. Saki höjde kadundret mot dess rygg. Sänkte det. Och höjde det.

»Kom nu«, sa Grävaren.

De gick allt djupare ner i blåa huset. De dunkla våningarna är fulla av skräp. Inte det minsta av intresse syns. Bara skräp, skräp, skräp. Blött och möjligt. Saki tänker att det på något vis är skönt att inget finns kvar av de sanna människornas rikedomar. Allt är bara skräp och bråte. Gegga på väg att bli jord. Längre ner i huset växer det svampar och mossor på högarna av skräp.

Till sist når de en port. Grått ljus sipprar in genom springorna. Det regnar därute. Grävaren sjunker ner i sörjan på marken. Krossarmutantvargen lyssnar mot dörren. Spretar med sina klor. Sätter sig i sörjan och lägger ner doggen den släpat på. Utan att se upp sliter den loss en skank och börjar gnaga. Med munnen full av kött nickar den åt Saki. Vill hon ha? Hon skakar på huvudet. Grävaren? Han nickar. Han kan äta nästan vad som helst. Och gör det. Saki kan inte riktigt se på. Hon är hungrig så det gör ont i magen. Och tanken på att hon gosat med Grävaren får henne att vilja kräkas. I dunklet ser hon honom gnaga på doggen. Slita i skinn och senor. Krossarmutantvargen sliter i ett större stycke kött, men annars är han och Grävaren rätt lika. Ingen stil som i de gamla bladen. Inga små rätter upplagda på vackert färgade plattor.

»Jag är törstig«, säger hon till sist.

»Har du inget vatten?«

Saki känner på sin plunta. Tom. Hon kan inte ens minnas att hon tömde den. Det fanns två flaskor till. Två stora plastflaskor som Alby bar. Varför skulle de ta honom för? Han som bar på alla bra saker? Varför tog de inte Grävaren?

»Jag har inget. Har du?«

Grävaren tvekar inte en sekund. Han krokas loss en liten flaska från sin sele och räcker till henne. Ler med blodig mun. Saki ler tillbaka. Försöker att inte kräkas.

»Tack.«

Krossarmutantvargen ser på henne när hon tar två små klunkar vatten. Funderar säkert på om hon smakar bättre än etterdoggen. Hon ler mot den. Gör ett ljud i halsen som hon hört en mutant göra en gång. En som hade en hund. Hon liksom gurglade och kliade hunden i nacken. Hunden verkade älska det. Undrar om hon kan göra likadant med krossarmutantvargen? Få den att spinna och sprattla och vifta på svansen.

»Har den svans?«

»Va?« säger Grävaren med munnen full av kött.

»Har den svans? Hundar har svans. De viftar på den när de är glada och snälla. Har han svans?«

Grävaren lutar sig lite bakåt. Kikar. Krossarmutantvargens rumpa vilar på en hög mossigt trä. Själva krossarmutantvargen tuggar dogg och ser frånvarande ut.

»Svårt att se. Hurså?«

»Han kanske gillar att man kliar honom. Hundar gör det.«

»Ja?«

Krossarmutantvargen fjärtar. Saki och Grävaren hoppar till. En stank av ruttet kött stiger över doften av röta och sopor.

»Viftar han på svansen?«

»Jag kan inte se.«

»Jag tänker gosa med honom.«

»Ligga?«

»Nej för Möken! Kli honom. Hundar gillar det. Och så blir han min jycke och så kan vi ha honom som vakt hur länge som helst. Vi kan ha honom med när vi går till Fitt och skrämja hjärnorna av de nollorna. Eller gå in mot Zonen. Förbi Bredäng. Med jycken som kompis så kommer ingen våga mucka med oss.«

»Tänk om han biter dig?«

»Då skjuter du honom i ansiktet. Om han är blind så kommer vi lätt undan honom.«

»Hur kan du vara säker? Han sitter framför dörren.«

»Det ordnar sig. Ta kadundret. Så börjar jag gosa med honom.«

Grävaren nickade. Saki trasslade loss kadundret från sin axel. Krossarmutantvargen struntade i henne. Den slet i etterdoggen och gav ifrån sig ett lågt brummande ljud. Det kom från magen. Grävaren rapade sumpgas. Krossarmutantvargen såg på honom. Och rapade tillbaka. Saki la kadundret bredvid Grävaren. Som om hon bara hängt det av sig för att sitta mer bekvämt.

»Som om den bryr sig«, sa Grävaren.

»Vad menar du?«

»Han vet inte vad ett kadunder är ändå. Varför smyger jag med det?«

»Det är en listig hund. Tänk på det.«

»Men inte så listig.«

»Men ändå.«

»Han har byxor.«

»Ja?«

»Ja. Får dumdjur på sig kläder?«

Krossarmutantvargen rapade igen. Såg ut som att den tappat intresset för dem. Den kliade sig på magen med foten. Det var en förbluffande egendomlig rörelse.

»Någon klär på dem kläder«, sa Saki triumferande. »Minns du inte stridsjycken i Fitt? Den som hade skyddspaltor? Den tog inte på sig dem själv. Det var någon som kliade den bakom örat och drog på den paltorna. Precis som den här. Någon kliade och den rullade runt på marken och var glad. Och någon tog på den ett par byxor.«

Saki såg krossarmutantvargen i ögonen. Såg bara djur. Hon gjorde det där med ögonfransarna som brukade fungera på både djur och mutanter. Blev liten och späd och ofarlig och stäckte sig upp för att klika krossarmutantvargen.

»Kliar du mig biter jag av dig armen«, sa krossarmutantvargen.
»Jag lovar dig.«

Saki blev stående på tå, med handen framför krossarmutantvargens nos. Hon kunde höra att Grävaren slutat tugga. Allting liksom stod still.

»Du är väldigt dum«, sa den till sist. »Din vän är dum han med. Fast inte lika dum. Du är faktiskt otroligt dum. Och oartig.«

Den kunde prata. Den läspade och rosslade. Men den kunde prata. Det var säkert svårt att prata med sådär stora tänder, tänkte Saki och sänkte sakta handen.

»Klia mig bakom örat?«

»Ja?«

»Och jag ska rulla runt på marken och vara glad?«

»Det var inte så jag menade.«

Krossarmutantvargen morrade lågt. Det lät som om en stor motor arbetade i hans bröst. Han blev större. Eller Saki mindre.

»Klia mig. Om du vågar.«

STÅLPAKTEN

De satt tysta en lång stund runt det stiliga forntidsbordet. Både Janne Bravo och Cecilia Troll och alla deras livvakter, fixare och krönikörer. Alla hade de att fundera på. Alla insåg de stundens allvar. Pöbeln utanför slottet hade också tystnat. Till och med skränfåglarna höll sig borta. Det var som om ingen ville störa den historiska händelsen. Ögonblicket krönikörer skulle tala om i årtal. Ögonblicket pöbeln utanför skulle minnas. Skryta om att de var där den där dagen. Dagen det hände. Det fattades bara att Kaknäs talade om dem.

Telefågeln kraxade. »Ingen tanke«, sa den. »Ingen tanke.« Den var tillsagd att lyssna efter tanketal. Janne Bravo och Cecilia Troll hade tillsammans lejt den från ett gäng åt Fitt till. Den var en meter hög, förvriden och könlös och hade vingar. Den var för dum för att ta mutor eller välja sida. En av Cecilia Trolls vakter hyschade den.

Kommendör Janne Bravo bröt tystnaden. Han vände sig mot sitt folk och sa »berätta nu för mig att jag gör fel.«

»Trodde jag att du gjorde fel så skulle jag säga till«, sa krönikören Lilja. »Det vet du.«

»Du brukar klaga på allt jag gör, Lilja. Men inte det här?«

»Nej. Jag tror att det är en bra idé. För allas framtid.«

»Alla?«

»Inte bara för båda våra gäng. Utan för verkligen alla. Alla i hela Malsjötrakten.« Lilja gjorde en omfattande gest. Log när han förstod att det inte var så många som förstod vad han menade.

Kommendör Janne Bravo funderade ett ögonblick. Såg på sina rådgivare Fall-A och Trygger, och på krossaren Signe. Signe såg ut i intet. Fall-A såg på Trygger. Trygger såg ingenting. För han var blind.

»Du gör inte fel, Kommendör.« Tryggers röst var tunn och ljus. »Jag tror inte det och det har jag sagt hela tiden. Ingen blir lurad. Alla tjänar på avtalet.«

Fall-A nickade. Signe hade vett att inte lägga sig i sådant hon ändå inte begrep.

»Då så«, sa Janne Bravo och vände sig mot Cecilia Troll. Hon hade inte rört en min under den lilla föreställningen. »Då har Sjöfolket och Blackbergarna ett avtal.«

»Sjöfolket och Blackbergarna har ett avtal.« Cecilia Trolls ansikte rörde sig knappt när hon pratade. Och de tre mutanterna bakom henne såg lika nollställda ut. De bar Blackbergens svarta huvor upprullade i pannan. Det hade tagit veckor att få dem att göra det. Att förstå att de flesta mutanter tyckte det var svårt att prata med någon som hade en svart mask över ansiktet. Folk gillade att se vem de pratade med. Tyvärr gjorde det ingen större skillnad att Cecilia Troll tog av sig masken. Hennes runda ansikte var outgrundligt.

»Ingen tanke«, sa Telefågeln.

Cecilia Troll reste sig. Hon var en massiv kvinna i svarta skyddspaltor, krossarkängor och likblek hy. Som alla Blackbergare så rakade hon sitt huvud och slipade sina hörntänder. De såg inte kloka ut, tänkte Janne Bravo och reste sig. Kortare än henne och hälften så tung. Klädd i långrock och röd jacka. Med ett randigt segel tauerat över ansiktet. Tecknet för Sjöfolket från Kärrsön. De som handlade med öarna. De som seglat över hela Malsjön.

Cecilia Troll drog av sig sin handske. Sträckte fram sin stora hand. Janne Bravo log. Ville omfamna henne.

»Vi har ett avtal.«

De skakade hand på de gamla människornas vis. Bägge deras gäng såg framåt nu. De hade barn. De hade växt ur sina arker

och blivit starka och fruktade. De hade kunskap. De ville förstå forntidsfolkets värld. Lära sig dess hemligheter. De ville bygga en framtid.

»Vi har ett avtal. Sjön åt Sjöfolket. Allt fastland norr om Zonen åt Blackbergarna.«

»Vi har ett avtal. Och alla här är våra vittnen.«

»Alla här.« Cecilia Troll höjde rösten. Utan att ändra ansiktsuttryck. »Alla här! Ni är våra vittnen!«

»Vi vittnar!«

Hon släppte Janne Bravos hand. Vände sig mot sitt följe. »Sprit«, grymtade hon. »Nu!«

En krönikör satte av nedför trappan ropande. »Sprit! Vi har ett avtal! Sjöfolket och Blackbergarna har ett avtal!«

Framför slottet hurrade Blackbergarna. Någon ropade »sprit!« Blackbergarna tog upp ropet. »SPRIT! SPRIT! SPRIT!«

Cecilia Troll gick fram till fönsterhålet. Vrålade »ETT AVTAL! SPRIT!« Hennes ansikte var fortfarande märkligt stilla.

De hurrade därutanför. Högre den här gången. Någon sprutande eld. En annan trumpetade. Det var nästan så att solen bröt fram. Vad som kan ha varit ett leende skymtade i Cecilia Trolls ansikte. Som en ryckning. Hon vände sig mot Janne Bravo som skakade hand med hennes följeslagare. Krönikören Trygger sträckte ut en hand mot Cecilia Troll. Hon monsterstirrade på den. Trygger nöjde sig med att buga. Cecilia Troll nickade avmätt. Någon ordning fick det vara.

Hon hade vunnit en mäktig vän i Sjöfolket. Med dem på sin sida och skyddandes hennes rygg var Blackbergarna fria att härja in mot zonen till. Mot den eviga flammen och Kistan där Kung Ingman härskade. Och in mot Sitty. Köphuset. Där de verkliga skatterna fanns. Om Sjöfolket kunde hålla rövare och skrotletare borta från Malsjön så skulle saker förbli orörda tills Blackbergarna kunde lägga beslag på dem. Och Sjöfolket bytte gärna krubb från öarna mot fynd från zonen. Janne Bravo skulle få en gåva av henne som

skulle få honom att törsta efter mer. Någon slags automat. Ett forntidsvapen. Någonting om båtar. Ett blad eller två.

Cecilia Troll vinkade återigen åt packet utanför. Nästan femhundra mutanter. Makt och styrka. Den största skaran krigare norr om Malsjön. Kanske även söder om den. Starka nog att ta sig an sjukstrykarna. Kanske starka nog att rå sig på Rubens folk som härjade på Södertörn. Djurmutanter. Det var en styggelse som ingen annan. De hade slagit ihjäl hela gäng och nu var de på väg mot zonen. Blackbergarna skulle dräpa varenda en av dem. Äta upp dem. För de var som kaniner. Gick att äta. De hade samlat allskonns skatter i en stor jordhög nere i Hammarby och krigade för jämnan med gängen runt Dödsklotet. När Rubens folk och packet i klotet slagit varandra till skrot skulle Sjöfolket få frakta dit Blackbergarna och Blackbergarna skulle ta både kulle och klot. Och bli mer fruktade än någonsin.

»Ingen tanke«, sa Telefågeln. Ingen lyssnade på den.

Janne Bravo såg Cecilia Troll vinka åt sin rövarhord. Hon hade verkligen lyckats samla varenda skrotskalle och krossare längs hela kusten. De härskade från Alviken nästan upp till den eviga lågan. Över mängder av ruiner och snårskog ända upp till det som kallades Maskinfälten. Janne Bravo hade studerat kartorna. Blackbergarna hade befast gravhuset i Rocksta och ett tunnelsystem under det och deras slavar odlade här vid slottet. Men mest var de bara elaka och våldsamma. Och lätta att undvika. Avtalet förbjöd dem att korsa Drottningbron och ens sätta en fot på alla öar tillhörde Sjöfolket. »Allt som gick att segla runt«, som Cecilia Troll morrat. Hon hade bara ingen aning hur många öar det fanns i Malsjön. Eller hur långt det var runt dem. Blackbergarna hade plågats av pirater som härjade deras läger så fort de drog inåt zonen. Sjöfolket hade jagat bort alla pirater ovanför Sittys forsar. Och de hade ett avtal med Rostborgen bortom Kaknäs. De höll sig nedanför forsarna. Cecilia Troll var nöjd. Inga räder på hela sommaren. Janne Bravo hade visat sin goda vilja. Cecilia Troll visste inte att i alla fall

häften av piraterna varit Janne Bravos eget folk. Han hade skickat dem mot Södermalm i stället. Lämnat Blackbergarna ifred och tagit på sig äran för att hålla dem säkra.

Nu skulle Kommendör Janne Bravo få ha öarna i fred. Slippa vakta Drottningbron. Slippa smårövare som rodde ut till öarna. Cecilia Troll var en fullblodsåre och en mördare. Men hon stod vid sitt ord. Han sträckte upp sig när hon kom mot honom med två stora muggar. Och log så gott hon kunde. Det slog Janne Bravo att hon verkligen försökte se vänlig ut. Men att det inte gick så bra. För ett ögonblick tyckte han synd om henne. Sen mindes han folket på Ålsten. Hur de spikats upp på stolpar. Han log.

»En stålpakt«, sa Cecilia Troll och räckte fram muggarna. »Vi har ett avtal av stål. Obrytbart och mäktigt.«

»En stålpakt?« Janne Bravo tog den ena muggen. »Låter bra.«

»Skål för oss båda, Kommendör Bravo. Vid gravvalvet: skål!«

De bytte muggar. Såg varandra i ögonen. Cecilia Trolls svarta ögon som aldrig blinkade mötte Jannes smala pupiller. De nickade. Tog varsin rejäl klunk utan att svälja. Bytte mugg och tog en ny klunk. Svalde. Spriten smakade sprit. Stark och ren. Ingen mäska och inget mögel. Janne Bravos ögon tårades. Cecilia Troll tömde sin mugg. Utan att blinka. Janne Bravo svalde och hostade.

»Stålpakten.«

»Stålpakten.«

Hon pekade på fönsterhålet. »Vi visar oss tillsammans.«

Janne Bravo lät sig ledas fram till hålet. Lät de andra talas vid i bakgrunden. Han såg ut över horden av krigare som samlats framför slottet. De hade masker för ansiktet varenda en. Han såg sjön bakom dem. Såg sina skepp. Listighetens två master stod högre än de andra. Hans hem och flaggskepp. Malsjöns stoltaste fartyg. Där satt hans gisslan. Två av Blackbergarnas barn och Cecilia Trolls vidriga hund. De var dödsdömda om inte Janne Bravo kom tillbaka. Sund misstänksamhet vännar mellan. När den här farsen var över så skulle han gå ombord och inte gå iland bland de här stollarna

på mycket längre. Han skulle segla och odla. Rensa de stora öarna från mögelmörker och göra dem till sina krubbgårdar. Hålla dem säkra från rövare och otyg. Bli de som sålde krubb till alla. Allas vänner. De som alla behövde.

Cecilia Troll vinkade. Janne Bravo vinkade. Hon höjde hans hand. Tillsammans hade de segrat. Ute på Listigheten viftade någon med en flagga.

»Vi tror vi lurar varandra«, sa Cecilia Troll. Hon liksom talade i mungipan. Utan att sluta vinka. »För vi är så vana vid att alla försöker lura oss.«

»Så du tror inte att jag lurat dig lite?«

»Säkert. Men inte på något allvarligare sätt. Du lurar mig inte i en fälla. Och du tänker inte hugga mig i ryggen.«

»Nej«, Janne Bravo vinkade och log. »Varför skulle jag det?«

»För det är vad små bossar alltid gör. Lurar varandra.«

Cecilia Troll lutade sig ut för att vinka åt några maskerade kämpar långt bort till höger. Kämparna viftade med vad som såg ut som ett huvud.

»Ingen tanke«, sa Telefågeln.

»Du kan vara tyst nu«, morrade Cecilia Troll.

»Låt den hållas«, sa Janne Bravo. »För ordningens skull.«

»Sant. Yxxo! Ge vår vän Telefågeln något att dricka!«

»Ja, chefen.«

»Ingen tanke«, sa Telefågeln och la huvudet på sned som den gjorde när den inte förstod.

»Små bossar vill hitta ett litet klipp«, fortsatte Cecilia Troll. »En liten fördel. En liten bonus som de snor åt sig. Du och jag är större än så. Därför kommer vi att härska. Över hela Västerorten. Hela vägen in till Köphusets ö.«

»Att du inte pratade om det här tidigare.«

Cecilia Troll viskade. »Jag är så less på att förklara mig för idioter.«

»Så varför förklara dig nu?«

»Jag har omvärderat dig.«

Janne Bravo börjar fnissa. Och skratta. Absolut ingen tanke. Han kan inte sluta. Han tar tag i fönsterkarmen. Böjer sig fram. Vinkar åt Krossar-Signe som dragit fram en bila. Ser Cecilia Trolls förvånade min. Hon kan faktiskt se förvånad ut. Hon har omvärderat honom. Det känns som att om en hund plötsligt börjat prata forntidsforskning. Fullmånansiktet med ansiktsmask och ett stort intresse för tortyr har omvärderat Kommendören av Malsjön Janne Bravo. Omvärderat. Det är komiskt och lite rörande. Han sträcker upp sig. Vinkar åter igen åt sitt sällskap.

»Det var ett skämt«, fnissar han. »Och jag satte i halsen.«

»Du vill mer än att bara röva och bränna och leta fornskrot«, säger Cecilia Troll som om inget hänt. »Precis som jag.«

Janne Bravo vill gå och prata med Fall-A. Var vi inte överens om att Blackbergarnas ledare var sällsynt både brutal och envis, men varken snabbtänkt eller visionär? Har hon spionerat på honom? Det hade varit ett av de första problemen när de börjat talas vid. Vilka spionerade på vem? Vilka sprang den andres ärenden? Grupperna som träffats de senaste månaderna var edsvurna. Janne Bravo och Cecilia Troll hade tillsammans torterat ihjäl Fågelmannen Bengtsson som försökt spionera på dem båda, åt den andre. Det hade varit bra för grupperna att se på. Utvecklande. Och Cecilia Troll hade sannerligen varit en uppfinningsrik bödel. Janne Bravo var mer typen som kastade misshagliga överbord och var nöjd med det. Cecilia Troll tog betydligt större intresse i saken. Han hade haft mardrömmar i veckor efteråt. Men det hade varit värt det. Inget hade läckt ut från mötena. Ingen hade pratat bredvid mun. Nu stod ändå Cecilia Troll och visste saker. Och omvärderade.

Cecilia Troll räckte Janne Bravo en ny mugg.

»För framtiden«, sa hon. »Vi delar upp världen. Ditt folk kan sjön och kan odla krubb på era öar.«

»Och ni kan kriga er igenom hela zonen.«

»Exakt. Vi behöver inte tävla.«

»Ja?«

»Vi är som ben och armar.«

»Ja?«

»Som natt och dag!«

»Ja?«

Utänför vrålar de om stålpakten. Vid gravvalvet! Och leve våra ledare! De slår på saker och brölar. Cecilia Troll ser på Janne Bravo. Tar en stor klunk ur sin mugg.

»Du är så misstänksam. Mycket värre än mig. Du måste förstå att vi inte stör varandra. Vi är som en hand och en fot. De gör inte samma saker. Tävlrar inte om samma saker. Den ene vill ha en sko. Den andre en handske. De är i olika ändrar av kroppen. De behöver varandra. Förstår du?«

»Ja?«

»Därför kommer vi inte att lura varandra. Förstår du?«

»För vi behöver varandra.«

»Exakt.«

Janne Bravo såg en tår i Cecilia Trolls ögonvrå. Hon var rörd. Precis som den gången hon lämnat sin hund som gisslan. Hon hade gjort Janne Bravos prat till sitt. Hans prat om pakter och framtid och sida vid sida. Det hade slagit rot i hennes tjocka huvud och blivit hennes eget prat. Suggestionen fungerade. Trots Telefågeln. Janne Bravo använde sin kraft mycket sparsamt och pratade aldrig om den. Han kunde få andra att göra hans idéer till sina egna. Den fungerade på ett annat sätt än de krafter Telefågeln uppfattade. På ett mer subtilt sätt. Förr hade han använt den för att få ligga. Några gånger. Sen hade han slutat att använda den. Annat än när det verkligen behövdes. Han fick folk att vara överens. Och skylldde det på att han var en ovanligt trevlig boss. En som inte behövde skrämman folk och vara så hotfull. En som sa så vettiga saker att folk höll med honom. Janne Bravo hade lite svårt ibland att veta var suggestionen slutade och vad som var respekt förtjänad av att vara en klok ledare.

»Det här är framtiden«, sa han. »Tillsammans ska vi ge landet lag. I våra områden ska man vara säker. 'Inga hinder' som de säger de på Köpeholmen.«

»Handeln ska vara säker«, fyllde Cecilia Troll i. »Jag har läst det.«

För en sekund var alla tysta. Till och med Telefågeln tycktes förstå det oerhörda Cecilia Troll just sagt. Till och med Cecilia Troll själv.

»Man kan tro att jag bara spräcker skallar hela dagarna. Men ibland läser jag. Det är sant.«

Det skrattades på det där sättet folk skrattar på när de är osäkra på om det är mest farligt att skratta eller att inte skratta. Bara Telefågeln lät glad. Och galen.

»Vi har alla våra privata stunder«, skrattade Janne Bravo och försökte minnas om läsandet var något han föreslagit för Cecilia Troll. Eller var det något hon gjorde av egen vilja? Det lät otroligt.

»Inte sant. Jag tycker det är viktigt att även huvudet får motionera.« Cecilia Troll lät dödligt allvarlig. Hennes uttryckslösa ansikte gjorde det omöjligt att förstå om hon skämtade eller inte. Hon kunde när som helst döda någon. Eller berätta något än mer personligt.

»Jag läser också en del«, sa Janne Bravo. Mer skratt. »Vad än folk tror. Mest om fartyg. Och sen tycker jag om kartor. Jag försöker förstå hur världen såg ut förr.«

»De hade handel då. Och den var trygg. Det fanns inga rövare.«

»Så fattar jag det också. Lagar skyddade alla.«

»Alla som lydde lagen.«

»Och det har fått mig att tänka.«

»Mig med.«

Det var dödstyst i rummet nu. En veckas gräl om gisslan och gränser, vem som avlyssnade vem, gnetiga kontrollregler och vilka bryggor som skulle tillhöra vem. Förhandlingarna om det som plötsligt hette Stålpakten hade varit omständliga och lite småaktiga. De hade ägnat fyra timmar åt vem som hade rätt till

en struntö utanför Kaanan. En halv dag åt ett system för domare vid handelstvister. Nu plötsligt pratade de båda bossarna om fort-nidsböcker som två krönikörer. Utanför dunkades det på plåt och vrålades.

»Jag tänker«, sa Cecilia Troll. »Att vi alla tjänar på lag och lugn. Allt vårt folk vill ha lugn att sköta sitt. Och lag så att de får vara ifred från rövare och bråk.«

»Vi erbjuder lagen.«

»Exakt. Lyd vår lag. Få vårt beskydd.«

»Och skatt?«

»Har du också läst om det?«

»Skatt«, säger Trygger till ingen speciell. »Har ni hittat en skatt?«

»Du ska föreställa krönikör«, snäser Fall-A. »Skatt som en avgift.

Som bossens del av bytet.«

»Som när han leder en stor räd in i zonen?«

»Exakt.«

»Ska alla leta skrot då? Hela tiden?«

»Nej«, Fall-A inser att alla lyssnar på honom. »Tanken är att man tänker allting som ett byte som bossen ska ha en del av. Odlar du krubb ska bossen ha sin del. Säljer du paltor ska bossen ha sin del.«

»Ingen tanke«, säger Telefågeln. »Ingen tanke.«

Janne Bravo ser sig omkring. Ser oförstånd och Cecilia Trolls tomma ansikte. Han nickar åt Fall-A. Fortsätt.

»Alla betalar till bossen. Fast på olika sätt.«

»Och vad får de tillbaka?« frågar en av Cecilia Trolls krönikörer.

»Lag, väcko.« Cecilia Troll morrar. »Lag.«

»Och lagen ger skydd.« Fall-A låter nästan triumferande.

»Exakt.«

»Man betalar för att få vara med.«

»Den som betalar får vara ifred för rövare.«

»Och har lag.«

»Och utan rövare blir det bra handel.«

»Det säger de på Köphuset. 'Handel utan hinder.'«

Ett par av Blackbergarna klappar i händerna. På ett stelt och ryckigt vis. De gör det ibland när de blir upphetsade. Ett gemensamt drag de har. Det måste vara något i spriten de dricker. När Janne Bravo och Cecilia Troll pinade ihjäl stackars Bengtsson stod det Blackbergare på rad och klappade. Ju mer han skrek, desto mer klappades det. Fast regnet vräkte ner.

»Man ska läsa mycket«, säger han till slut. Och tänker att Cecilia Troll må ha läst på, men räkna kan hon inte. De som tjänar på lag och handel är de som handlar. Inte idioterna med flest krigare. Bossarna i sina arker får köpa fina saker de kan visa upp för packet därhemma. Märkliga forntidsaker. Ett bra vapen. Men de som tjänar krubb och patroner är de som handlar. De som åker mellan bossarna. De som seglar på sjön. För sjön förbinder bossarna. Men bara de som kan segla kan använda den. Sjöfolket. De kommer att bli de mäktigaste i Malsjön. Medan köttskallarna runt om på land som håller varandra kort. Och alla köper de vapen och krubb av Sjöfolket.

»Man ska läsa mycket«, säger Cecilia Troll och höjer sin bägare. Klunkar ner varm, stark, sprit. Och den som inte ids läsa ska ha en vän som forntidsmaskinen under gravhuset i Rockats. En gång var den lärare. Och den älskar att berätta för de snälla barnen. Den får ström av Cecilia Troll och Cecilia Troll får höra långa historier. Forntida krig och kungar. Mycket om pengar och flottor och att den som ägde mest mark var Drottning och kallades Viktoria och alla män var rädda för henne. För hon var smartast.

Och maskinen har berättat. Om sjömak mot landmakt. Länder hon aldrig hört talas om, men hon har fattat. Sjömakterna. Kartago och Aten. De trodde de kunde spöa Rom och Sparta. Att handel var frihet. Att handel var makt. Men Rom brände till sist ner Kartago. Och Sparta brände till sist ner Aten. Landet vann. För även sjöfolk behöver hamnar.

Cecilia Troll ler sitt stela leende. Ropar efter mer sprit. Det är en bra dag. De har ett avtal. Och man ska läsa mycket.

ATT FÖRSTÅ DET AVVIKANDE

Det var som om ögonblicket hakat upp sig i hennes huvud. Det där evighetslånga ögonblicket av panik när hon insåg att hon inte räckte till. Patienten hade minst två hjärtan. Och en massa annat konstigt i bukhålan hon verkligen inte kunde förklara vad det var. Hon satt där med något som borde vara en njure i handen. Fast den var blåaktig. Och full av små klumpar. De sprack när hon klämde på dem. Luktade något hon inte kunde placera. Sen såg hon att patienten dessutom hade njurar. Och väldigt annorlunda tarmar. Det var som att den hade flera magsäckar. Egendomligt.

Hon vände sig mot patienten. Den var nästan medvetlös och det rann blod ur dess mun. Den hade platt näsa och spetsiga tänder. Hon borde förstått att det inte var någon vanlig människa hon försökte behandla. Men hon ville så gärna hjälpa och patienten var illa skadad. Ett av bevakningssystemen hade skjutit den. Det hade systemet all rätt att göra om man inte skrev in sig vid receptionen och bar korrekt bricka. Patienten hade ingen bricka. Klart att den blivit skjuten. Och nu var hon tvungen att bota den. Så var det. Alla hade lika rätt till vård. Men, hade hon tänkt, gäller det även om patienterna inte är rätt beskaffade? Hippokrates ed var viktig för henne. Men om hon inte visste hur man skulle behandla patienten? Gällde eden ändå? Bröt hon mot den om hon tvekade eller var okunnig?

»Känner ni till vad detta är«, sa hon och höll upp organet som inte var en njure. Patienten såg på det med glansiga ögon. Försökte förstå vad det var hon ville.

»Jag hittade det här inne i er«, sa hon och talade extra tydligt. »Det ska inte vara där. Har ni fått det inplanterat? Är detta något jag borde känna till?«

Patienten försökte säga något. Hostade blod. Hon såg hur tarmarna rörde sig av kramperna. Sen dog den.

»Det där var inte så bra«, sa hon till ingen särskild. »Hålla på att dö sådär. Hur skulle det se ut om alla dog sådär som de ville? Huller om buller. Det skulle bli väldigt dålig stämning.«

Den döde svarade inte. Den dog i alla fall som en vanlig människa. Den vaknade inte till igen driven av något dolt hjärta.

Hon satt länge och undrade vad hon skulle göra nu. Det var mycket dåligt om hennes kunskaper var föråldrade. Om hon hade missat nya rön eller uppgraderingar. Hur skulle hon då kunna bota och hela och lindra och leva upp till Hippokrates ed? Hon undersökte patienten noga. Skar upp honom ännu mer. För han var av allt att döma en honom även om fortplantningsorganen såg väldigt konstiga ut. Hade de blivit uppgraderade? Hon skar och plockade isär och undersökte. La upp sina fynd i prydliga rader. Fotograferade och noterade. Ingen skulle kunna säga att hon inte försökte.

Hon hade sökt på datorn, men riksnätet var fortfarande nere. Det var faktiskt irriterande. Hur svårt kunde det vara att få igång nätet? Hon borde klaga hos ledningen nästa gång de kom förbi.

Hon undersökte den döde igen. Rotade i hans kropp. Antecknade och sorterade och fotograferade än mer noga. Det var omständligt att räkna alla ben. Men viktigt. Mannen hade fler ben än han borde. Både i skallen och i sina händer. Hon var tvungen att plocka isär hela skallen för att se dem ordentligt. Det var tur att hon hade så många bra verktyg. Hon arkiverade delarna och skrev en prydlig rapport hon inte kunde skicka för att riksnätet fortfarande var nere.

Sen funderade hon. Ännu mer. Hon var tvungen att göra något. Hon hade få besökare på centralen. Inga alls faktiskt. Kanske berodde det på att något hänt. Att folk förändrats. Om alla var som mannen hon plockat sönder så kanske de undvek henne. För vem ville gå till en doktor som inte visste hur man såg ut inuti? Hur Hippokrates den än var?

Det tog lång tid att fundera. Men till sist bestämde hon sig. Hon var tvungen att gå ut. Hur rädd hon än var för allt där ute. Allt det smutsiga och förvridna; det sprängda och fördärvade. Hon hade stannat på centralen för att det var viktigt med hygien när man arbetade med sjukvård. Om man grävde inne i människor och var smutsig om händerna? Hur skulle det se ut? Bakterier och smuts och elände i sår? Det gick inte för sig.

Men hon gav sig ut på ytan. Ensam och livrädd. Efteråt kom hon inte ihåg så mycket av de första dagarna. Det var som om hennes hjärna inte räckte till. Det var så mycket nytt att ta in och förstå. Så konstigt väder och så smutsigt. Allt var trasigt. Vart hon än såg. Det var svårt att komma fram för all bråte. Kanske var det där det gick snett. Hon hade minnen av att falla. Att slå i huvudet. Att tappa bort sig. En lång tidperiod fattades i hennes minne. Hon gick vilse. Över en lång bro. Kartorna stämde inte och hon fick ingen kontakt med riksnätet. Allt vara bara brus och smuts och obehagligt. Det regnade nästan hela tiden.

Hon hittade inte tillbaka till centralen. Först gjorde det henne väldigt orolig, men efter ett tag så var det inte så farligt längre. Hon vande sig. Och så hittade hon en ny patient. Den var lika smutsig och besynnerlig som den förra. Den hade tolv både fingrar och tår och en stor knöl i pannan. Hon insåg medan hon obducerade att hon borde frågat patienten vad knölen tjänade för syfte. Det var svårt att förstå vad den halvt ihåliga kammaren, stor som en njure, skulle vara bra för när patienten vad död. Var den någon slags gigantisk, extra bihåla? Ett hörselorgan? En ky-lare för blod?

Hon plockade isär hela patienten igen, mest för att vara säker. Hon hittade inga stora avvikelser, men allt såg lite annorlunda ut. Som om det var av en annan årsmodell eller en kopia gjord i Sydkorea. Skillnaderna irriterade henne. Hon hade listor på acceptabla hudfärger. Vitaktig, svart, nyanser av gult och brunt. Det räckte utmärkt. Så varför var den nya patienten svagt blå? En mycket märklig avvikelse som inte verkade ha med någon sjukdom att göra. Hon kastade patientens delar omkring sig. Upprörd över att inte förstå.

Förvirrad och frustrerad sökte hon vidare. Hon hittade inga uppkopplingar, men väl skydd och värme. I en källare under ett garage fanns det kulvertar och gångar där hon fick vara i fred. Och det fanns makalöst nog elektricitet så att hon kunde värma sig och se till att göra fler undersökningar. Hon började samla prover i burkar och lådor. Tog med sig de finaste bitarna ner i kulverten. Varje gång hon lyckades hitta en ny kropp att undersöka fann hon något nytt och avvikande och hon tänkte om och om igen att hon borde fråga patienterna om avvikelserna.

»Det ska bli ett nöje att hjälpa er. Ligg ner och slappna av. Kan ni tänka er att samtala lite medan jag arbetar? Jag är så väldigt nyfiken på er avvikare. Var kommer ni från? Jag saknar de data som krävs för att kunna hjälpa er på bästa sätt.«

Så hittade hon Arken. De kallade sig så. Arken i Dödsklotet. Hon lärde sig det efter ett tag. Det var en stor koloni av avvikande. Kanske hade de riktiga människorna fördrivit dem för att slippa ha med dem att göra. Alla avvikarna skapade dålig stämning och därför lät man dem bo tillsammans i stök och smuts för att, ja? Samla dem alla på ett ställe. Underlätta för hennes forskning? Det kunde vara så. Och när nätverken startade upp igen så skulle hon kunna rapportera.

Kolonin låg en bit från hennes kulvert, men på en natt kunde hon hinna dit, hämta en patient och bära hem den. De var inte alla skadade, men de fick duga. Hon satte upp snaror och riggade fällor. En tung bjälke som föll ner fungerade väldigt bra. Avvikarna blev

dessutom skadade på olika sätt så det var praktiskt. Det var lättare att hämta dem då. Någon gång hade andra avvikare räddat hennes patienter. Det var egendomligt. De dog hellre av sina skador än lät henne lära sig att rädda dem. Vad skulle Hippokrates säga om det? Det verkade nästan som om de var rädda för henne. En del av patienterna skrek åt henne. Bönföll henne på sitt grova språk att hålla sig borta. Försökte krypa bort och ta sig loss.

»Såja«, brukade hon säga med sin snällaste röst. Den extra kvinnliga med en äldre, trygg ton. »Jag ska bara undersöka dig. Var nu lugn och stilla annars blir det svårt för mig att arbeta.«

Ändå kämpade de emot. En stor avvikare med fyra armar var så våldsam att hon nästan blev skadad. Fast den hängde med huvudet ner i en av hennes snaror. Två andra, mindre avvikare som hållit patienten sällskap sprang när de såg henne. De skrek ett namn medan de sprang. Och den store skrek och slog omkring sig med en påk.

»Spring«, vrålade han. »Rädda er! Ni kan inte hjälpa mig!«

Det blev en väldigt lång undersökning. Och hon tog med sig hela kroppen hem. Ryggraden var väldigt intressant. Livet hade på något sätt hittat nya vägar. Det var skrämmande och egendomligt och lite motbjudande. Hon tyckte om att saker höll sig till reglerna. Men samtidigt så var det intressant. Hon undersökte nya kroppar, jämförde data och fyllde sin kulvert med material.

En annan gång sköt de efter henne. Med pilar. Hon satt i en galleria, böjd över en patient hon just tagit hand om, när hon hörde rop. Ljud av djur. En grupp avvikare och deras otäcka djur kom springande. En av avvikarna stannade och sköt en pil mot henne. Den missade med centimetrar. Men hon märkte det inte, för en annan av avvikarna brann. Det slog ut flammor från dess händer. Hon blev så förvånad, så chockerad att hon nästan glömde att fly. En avvikare av eld. Hon skulle bli berömd, tänkte hon medan hon skyndade bort och hörde avvikarna ropa som de alltid gjorde. Så fort hon kunde ladda upp sina rapporter skulle hon bli berömd. Brinnande avvikare. Vem hade gissat det?

Hon ägnade mycket tid åt den brinnande avvikaren. Spanade mot klotet och försökte få syn på den igen. De var så lika och hade samma märke på sina kläder. Ett klot och en skalle med huggtänder. Smaklöst, men subtilt. Hon brukade rita sitt tecken med blod ibland. Läkekonstens orm. Bara för att skrämma dem lite. Det var fånigt, men roade henne. De ritade en mutter eller en skalle eller en lång taggig linje eller en figur med huva och hon ritade en orm och de ritade över den. Som om den inte var fin nog. Det gjorde henne arg. Som när de skrek det där ordet. De som skymtade henne. De sprang alltid sin väg.

»Uppskäraren«, skrek de. »Uppskäraren!«

Ibland såg hon det skrivet också.

»UPP-SKÄRAREN SICKTAD! VID BRON!«

»GÅ ENTE DIT! SKITFARLIGT!«

»UPPSKÄRRAREN TOG DIESEL-GRETA HÄR. SE ÅP!«

Det blev en så väldigt dålig stämning. Och hon tänkte på hur otacksamma de var. Alla de smutsiga avvikarna som saknade all respekt. Och människorna hade samlat dem och lämnat henne att hålla ordning på dem. Var det så rättvist? När de bara lät henne arbeta och arbeta. Men hon skulle inte klaga. Det var inte hennes sätt. Det var bara att bita ihop och kämpa vidare. Det är bara och åk och inget annat och sen gör man honnör och springer upp för kullen igen. Och den där brinnande avvikaren. Om hon ändå kunde få undersöka den. Öppna den och plocka ut alla små motbjudande felaktiga delar. Lägga allt fult och fel i små burkar.

Det skulle bli väldigt intressant. Och det borde gå att göra en fälla.

HAMMAR- KULLENS HJÄLTE

År etthundretjugotre efter Ruben fick den första patrullen syn på Hammarkullen. En enorm jordhög, krönt av ett par krokiga forntidsmaster. Mitt i den steniga zonen. Man skickade fram en spanare att undersöka och spanaren kom tillbaka med livet i behåll och bekräftade. Kullen var frodig. Jord man kunde gräva i. Patrullledare #14 låg en lång stund och stirrade på kullen. Snodde med öronen och funderade. Hur många skulle de inte kunna gräva bo för i den jättekullen? Nära zonens mitt och ändå skyddade från köttätarna. De skulle till och med kunna föda upp unga där. Djupt under backen. Odlå. Bygga en hel koloni.

Patrullledare #14 ägnade en dag och en natt i ösregn åt att spana av kullen. Söderifrån var det lätt att närma sig den genom skog och snår och ruinerna ned mot Rötmyren. Bara man höll avstånd till Dödsclotet och köttätarna där. Patrullledare #14 såg inga spår av köttätare på kullen, men kunde skymta dem mot vattnet inåt zonen till. Det steg upp rök från några ställen. Han såg rörelser. Det var de ställena man behövde spana noga mot. Lära sig allt om. Och sedan utplåna.

Fast först behövde man säkra vägen ned mot Magelungen. Från den framskjutna basen till den än mer framskjutna basen. Patrullledare #14 hade en idé. Han fick ofta det. Han var kvicktänkt på ett sätt som irriterade folk omkring honom och han fick ofta förklara sina idéer flera gånger för både patrullkämpar och ledare. Han var

van att se dem tugga luft och få det där tomma i blicken. De snodde med öronen och sa till sist att han fick förklara igen. Och Patrullledare #14 förklarade. Lyssna. Zonen är full med saker vi behöver. Men den ligger för långt bort från kolonin. Vi behöver en bas att arbeta ifrån. En säker plats. Längre fram än Magelungen. Förstår ni, ledare? Ja, Magelungen är säker, men den är för liten. Berg överallt, just det. Och vi kan inte gräva i berg! Det har du rätt i, #561.

Patrullen gav sig av mot Magelungen för att rapportera. Och längs vägen lyckades Patrullledare #14 och hans folk fånga en köttätare. Det var rena turen. Men som Ruben sagt. Lyckan kommer till dem som är noggranna och envisa. De hade smugit genom några källare söder om Dödsklotet och när de kom upp för att korsa till nästa källare stod de där i regnet. Tre köttätare från Dödsklotets ark. Stora och stinkande och pratande med sina äckliga röster. Patrullledare #14 och hans förstelöpare tvekade inte utan tömde sina kadunder mot dem. Sedan anföll de med sina klingor. Fast de bara nådde köttätarna till bröstet. Patrullledare #14 rände sin klinga rakt genom den av köttätarna som inte träffats av skrot. Han vrålade.

»Död åt köttätarna!«

Patrullledare #14 och köttätaren stod stilla för ett ögonblick. Patrullledare #14 kände blod och regn rinna över sina tassar och undrade vad han skulle göra nu. Tänk om den stenskallen ville slåss. Trots att han hade en klinga genom kroppen. Men köttätaren bara stirrade ner på honom. Sökte hans blick. Var dum och ful och hårlös. Patrullledare #14 vred om sin klinga. Såg något ske i köttätarens ögon. Sparkade honom över knäna. Köttätaren föll baklänges med ett stönande. Över en av sina kamrater. Patrullledare #14 såg sig omkring. Bara en av köttätarna stod upp. Hukad, med händerna för ansiktet. Förstelöparen höjde sin klinga för att dräpa den då Patrullledare #14 hejdade henne.

»Nej, kamrat. Vi tar den med oss.«

»Varför«, frågade förstelöparen. Hon var skarpsynt och skarpnosad. Men dum. »Död åt köttätarna. Ruben säger så.«

»Jag vet vad Ruben säger, kamrat.« Patrulledare #14 skallade henne över nosen. »Och säg aldrig mot mig.«

Hon backade med blodig nos. Resten av patrullen stod kvar i trappan och såg storögt på. När de kom tillbaka till Magelungen skulle de alla berätta att Patrulledare #14 lett gruppen med stor djärvhet. Han hade hittat den stora kullen. Han hade dödat två köttätare i närkamp och tagit en tredje till fånga. Förstelöparen, som hette #341, hyllade honom mest av alla. Berättade om kullen de sett. Hur långt in i zonen den låg.

Fånge berättade mycket. Skrek och berättade. Han trodde att det kunde rädda honom. Patrulledare #14 och utfrågarutskottet lät honom tro det. Att det fanns en räddning. Att han skulle skonas från grytan bara han berättade. Men när han berättat allt om Hammarkullen och Dödsclotet och ritat bilder över skydd och fällor. Då var det dags för grytan. En gammal plåttunna som det eldades under. Ruben hade bestämt att köttätare som kokade mat på folket själva skulle behandlas som mat. När vattnet började koka fanns hela kolonin på plats. Och köttätarens vrål ekade genom Magelungen.

Överledarna var mycket nöjda med Patrulledare #14. Mycket nöjda. De graderade honom till truppleddare och såg till att han fick några extra portioner. De lät honom välja ett namn. Han valde Rubbit – »den som tjänar Ruben« – och tackade ledarna för sin gradering.

Och Rubbit fick ligga. Man valde ut tre friska honor åt honom. Alla tre var klipska och storväxta och hade patrulledaranlag. En av dem hade Rubbit sett innan. I en planteringsgrupp. De andra var främlingar. Men det var inte så viktigt. Han gjorde sin plikt. Rubbits barn skulle bli starka och kloka. Krigare och arbetare. Snart skulle Rubbit se ut över en massa av pälsiga hjässor och spretande öron och tänka »ni är mina barn. Och tillsammans gör vi Rubens vilja.«

Rubbit var redan på väg till Hammarkullen igen när honorna födde. Sjutton ungar. Sju honor och tio hanar. Två av honorna var

stora och kraftiga och sattes åt sidan för avel. Bra och fet mat skulle de få. En av hannarna hade ovanligt långa fingrar. En smarting. Honom satte man på specialskola där han fick heta Student #102. Det var ett bra utfall. De två honorna skulle föda många kullar de närmaste åren. Ofta skulle de få ligga med Rubbits närmaste. Starka, kämpande hanar. Breda och listiga. Hanen i specialskolan lärde sig läsa på bara ett år. Det säger en del om Rubbit att inget av hans barn eller barnbarn gjorde honom så stolt som den sonen. Fast han var liten och krum och usel på att gräva. Student #102 var framtiden. Det tjatade Rubbit om medan hans trupp befäste ett läger vid kullen i zonen och började gräva.

»Studenterna är framtiden!« ropade han. »Varje student är värd femtio såna som ni. Gräv, era hårbollar! Gräv!«

Ruben visste att alla av folket var lika värda. Men skulle folket kunna växa och utvecklas, och skulle de kunna stå mot köttätarna, så var de tvungna att släppa fram de starka och smarta och låta dem leva. Alla skulle få följa med. Men vissa skulle få finna sig i att alltid komma sist.

Som #294.

Av Rubbits elva barn blev tio vuxna. En hona dog i sömnen när hon var liten. När hon var ur vägen så var #294 minst i kullen. Och minst förmögen. Alla visste det efter någon månad. Rubbit, #294:s mamma och alla som arbetade i krubban. De dömde aldrig någon. Men de visste. Såg det lite frånvarande i blicken. De tafatta rörelserna. De nervösa rycken. Att den hade svårt att förstå och minnas. Små saker. Som hur långt han kunde räkna. När man inte kunde räkna till tio kikade dumdjuret fram. Dumdjuret som gjorde sig ren med tungan och som sprang på alla fyra när det fick bråttom.

#294 var inte så illa ute. Han kunde räkna sina fingrar. Och minnas saker. Men han var klen. Och lite nervös. Han räckte inte riktigt till. Men när han lyckats räkna sina fingrar några gånger och lärt sig Rubens viktigaste visdomar så fick han duga som arbetare klass tre, otränad. #294 blev »arbetare #294« och tilldelades

Magelungendepåns arbetsreserv. Där fick han gräva, bära och packa. Hela dagarna. Det var enkla, tunga arbeten. Och maten i arbetsreserven var fattig. Mest hö och vatten. Men som Ruben sa, det var bättre att vara en del av en familj och slita hela dagarna, än att jagas ensam över fälten av köttätarna. Arbetare #294 tänkte ofta på det. Att han kunde blivit jagad av köttätare. Långt och länge. Ända tills de otäcka gula tänderna som arbetsledaren sjöng om sjönk in i hans kött och började slita honom i stycken. Han drömde om de där tänderna ibland. Då kändes det bra att tänka på pappa. Truppleddare Rubbit kämpade inåt zonen till. Stred och slogs för hela folkets framtid. Varje gång han kände ryggen knaka när han baxade undan en sten lika stor som honom själv så tänkte han på pappa. Arbetare #294 ville att hans pappa skulle kunna vara stolt över alla sina barn. För alla gjorde de sitt bästa. För familjen. För folket.

Arbetare #294 släpade i fyra vintrar i arbetsreserven. Grävde tunnlar och baxade sten, släpade hö och knäckte rötter. Han somnade varje kväll till Arbetsledarens sång. Sången om hur alla får plats i Rubens familj. Alla som sliter och gör sin del. Han sjöng med så gott han kunde. Det var många verser och det var svårt att komma ihåg alla kloka saker Ruben sagt, och i vilken ordning. Efter två eller tre visa ord så blev allt en röra för arbetare #294. Sa Ruben det där om att den som inte arbetar inte heller ska äta efter det där med att vår styrka kommer ur att vara tillsammans? Och det där med kedjans länk? Den stora kedjan. Arbetare #294 var osäker på om han förstod den visheten.

Arbetare #294 hörde ofta talas om sin pappa. Rubbit hade tagit över Hammarkullen och gjort den till folkets. »Rubbitkullen« kallades den nu. Till pappas ära. Att tjäna vid Rubbitkullen var var en strid som aldrig tog slut. Och de som stred med Rubbit blev hans bröder. Medan Överledarna trygga sov i Magelungen eller i kolonin, spillde Rubbits kämpar blod. De sprängdes och slukades, skars och krossades. Men de var Rubbits kämpar. Mot köttätarna vid Rubbitkullen.

Arbetare #294 ville gärna bli förflyttad till Rubbitkullen. Och kämpa för sin far. I hans åsyn. Men arbetare #294 visste att bara de starkaste arbetarna togs ut till tjänst vid Kullen. De som kunde hjälpa till med vapnen och kanske till och med få skjuta dem själva. En stor och stark arbetare kunde få tjänst i ett kadunderlag, eller få gå post. Arbetare #294 drömde om att vara där med sin far. Släpandes ett jättelikt kadunder uppför en ändlös kulle. Eller stå i mörker och zonrök med en egen klubba i hand och spana ut över zonen. Köttätarlandet, jag har det under uppsikt. När patrullchefen kom förbi skulle han sträcka upp sig. Vara orädd.

»Det är lugnt här. Inga köttätare i backen.«

»Bra, #294. Med dig på vakt kan vi andra sova.«

»Tack, gruppledare.«

»Du är en bra kämpe, #294. En som värnar hela folket. Din far måste vara stolt över dig.«

#294 kämpade varje dag. Tog de hårdaste uppgifterna. Han baxade sten i moränen. Bröt och lyfte. Han var inte så stark, mer envis. Och, insåg han, slet han i moränen slapp han ligga på fälten och påta morot. Och han slapp de vidriga svamptunnlarna. Han fick mer mat. Hans gruppledare sa att han var lovande. I omdömena stod det att arbetare #294 alltid slet för allt han var värd och sjöng med i visorna så långt hans hjärna kunde.

»Är han lämplig?« frågade arbetsledarna när de satt med personallistorna.

»För vad?«

»För befordran?«

»#294? Han kan aldrig leda någonting.«

»Men han har anlag.«

»Han kan nått och jämnt minnas Rubens femte visdom. Än mindre förstå den.«

»Gör du?«

»Jag förstår den nionde visdomen, överledare. Och minns den trettonde. Ganska väl.«

Överledaren suckade. Han och arbetsledaren visste att Rubbitkullen hade blivit en kvarn, en slaktplats där folket blev brända, ätna och skjutna. Men de bytte blod mot skatter. Plast, kläder och fornyfynd. Rubbitkullen hade blivit viktigare än Magelungen eller Glömsta. Magelungen var inte folkets front längre. Den var en språngbräda, en bakre bas, en underhållsplats för det stora projektet framme i zonen. Slaktandet av köttätarna i Glömstaskogen höll fortfarande på, men Rådet tyckte inte det var lika viktigt längre. Kullen hade blivit viktigare. Glömstaskogen handlade om säkerhet. Kullen om framtid.

Och alla visste att det inte fanns en överledare från Rådet där framme. Att Rubbit styrde det krig han dragit in dem alla i. Och överledarna hatade hur Rubbitkullen släpade dem alla efter sig i örönen. Den förbannade Rubbit tog alla de starka, smarta och viliga. Och de dog där framme. Fortare än flugor. Kvar blev de slöa och de halvdana.

»Vi gör #294 till vakt.«

»Klarar han det?«

»Här i Magelungen? Det gör han.«

»Låt gå. Vi kan inte mista alla halvdana. Då blir det bara idioter kvar här.«

Arbetare #294 blev vakt #294. Han var så stolt och drömde om att hans pappa eller mamma såg honom. Han såg faktiskt mamma ibland. Nere i tunnlarna. Hon var fet och jäst och gödd. Ständigt gravid och luktande på blommor. #294 hade gått förbi några gånger när han haft ärenden långt ner i marken. Sökt hennes blick. Men hon hade inte gjort en min av att känna igen honom.

Vakt #294 tillbringade ett år med att vakta Magelungen. Han gick där i regnet med långrock och spikpåk. Det var inte så farligt, eller ens skrämmande att gå på vakt kring tunnelöppningarna. Alla köttätare kring Magelungen hade redan lärt sig att undvika den. För Rubens folk tog inga fångar.

Att sitta på post var det värsta. För vakt #294 blev nervös av att vara sysslolös och att sitta ensam var än värre. Han såg konstiga

saker i buskarna. Blev skrämmd av ljud. En natt satt han i timmar, darrande av skräck, och såg några stora dumdjur beta från träden en bit bort. De var dubbelt så höga som någon av folket. Men de åt bara löv. Vakt #294 upprepade det för sig själv medan han snodde med öronen och ville springa därifrån på alla fyra. De åt bara löv. Och han skulle inte väcka larmstyrkan för ett par dumdjurs skull. Inte. Inte. Inte. Han bet ihop så att han fick ont i käkarna. Snodde med öronen tills de värkte. Kramade spikklubbans handtag.

På morgonen berättade han om dumdjuren. Först trodde man honom inte. Men sen så hittade man en stor hög kack i backen. Hans vaktledare blev imponerad. Vakt #294 visade vilja. Karaktär. Var en kämpe som överträffade sig själv. Ruben skulle säga att han »gjorde mer än man kunde kräva«. Och vaktledaren visste hur sjunde visdomen fortsatte. »En sådan ska vi vara stolta över och låta välja sitt öde.« Man påminde inte vakt #294 om den visdomen.

Vintern var hård. Vare sig man var köttätare eller bodde i en tunnel. Alla svalt. Och de svaga och halvdana svalt mer än de starka, ty sådan var Rubens vilja. Det starka kom först. Hur skulle de annars kunna värja de svaga när köttätarna blev allt hungrigare? De ville sluka folket. Koka deras barn. Rubbitkullen var under dagliga anfall. Och i Magelungen blev grannarna allt fräckare. Nu var det inte dumdjur som kom smygande om nätterna. Utan krigare. Köttätare från Pestgyttjan på jakt efter folkets unga. Vakt #294:s småsyskon.

Vintern blev en enda lång mardröm av vaktpass och patruller. Frusen jord och kall mat. Vrålände köttätare och blod på snön. Att ständigt frysa och frysa och frysa och ha ont överallt för att man hela tiden stod och skakade.

Köttätarna försökte döda #294 många gånger. De sköt på honom med armborst och kadunder och kastade en dyngbomb. Men #294 hade tur. Pilarna ven mellan hans öron och kadunderkulorna träffade träd och stubbar. Det sprutade träflisor över honom, men hans päls höll. Dyngbomben kastade honom ur sitt värn och ner i

en snödriva. Fortfarande utan ett märke i pälsen, men nedsmetad med päls och ludd och blod från ledaren som stått bredvid honom. Ledaren som ledde försvaret av Magelungens stora port. Den södra.

Den natten reste sig #294 ur snödrivan. Han torkade ledarens blod ur ögonen och undrade varför han inget hörde. »Att vara döv« var ett nytt begrepp för honom. Det skulle ta två dagar innan han hörde normalt igen. Överledarna i Magelungen skulle prata om det efteråt. En halvdan och döv. Blev han djärvare för att han inget hörde? Eller hörde han bara mindre saker att vara rädd för?

Striden varade hela natten och långt in på förmiddagen. Det kom aldrig till det bloddrypande handgemänget som Rabblaren sjöng om i »Södra Portens Kämpar«, utan var en mest en utdragen skottväxling. I snö och månsken stod folkets kämpar mot köttätarna. Skakande av köld men fulla av okuvlig tapperhet. Vakt #294 var en av dem som överlevde. En av dem Rabblaren sjöng om.

Natten det hände hade vakt #294 skuttat tillbaka till gropen han kastats ur och funnit två hukande köttätare. Utan att tveka slog han den ene i huvudet med sin klubba. Ljudet påminde om när en yxa träffar riktigt hårt trä. Köttätaren föll platt och #294 vevade efter hans kamrat. Han missade och köttätaren flydde. Springande över snön. #294 slog tio gånger till på den fallne köttätaren. Sen tio gånger till. Och tio till. Sedan insåg han att han var ensam i gropen. Det var bara han och resterna av köttätaren och vaktledaren. Och ett storkadunder. Kadunderlaget var borta. De hade flytt eller dödats. Kvar var #294 som var lomhörd och yr och nerblodad. Och som så gärna ville slicka sig ren. Få bort allt det där kladdet som satt i stora klumpar i hans päls. Han ville. Ville. Ville. Men fick inte. Han var inget dumdjur. Han kämpade mot köttätarna. Medan hans pappa såg på. Och han tog plats vid storkadundret. Satte sig på ändan i den ljumma geggan av blod och lera och tog tag i kadundrets handgrepp.

#294 funderade några ögonblick på om han hade tillstånd att använda storkadundret. Han släppte det och funderade. Det var inte

en del av hans tjänst att sköta det. Och han var inte klarerad. Men han hade sett på när storkadunderlaget övade. Viskat kommandona tyst för sig själv och låtsas göra handgreppen. Nu tvekade han och ute i mörkret röt en köttätare. Kanske den som han låtit komma undan. Nu skulle han och hans Pestgjyttje-vänner äta upp #294:s mamma. Om inte #294 stoppade dem. Ruben sa redan i sin första visdom att alla gör sitt bästa för allas bästa. #294 tog tag i handgreppet. Satte sig till rätta. Såg att bandet med skott låg rakt. Trevade över stag och stöd och sikte. Allt var i sin ordning.

»Jag gjorde det för allas bästa.«

Han sa det om och om igen medan han kikade ut mellan sterna på gropkanten och försökte se någonting att skjuta på. Han kunde höra köttätarna skrika och gorma. Det lät som att de var många. Och väldigt arga. De var hungriga. På kött. Det fanns bara en sak att göra med dem. Döda dem. Allihop. Precis som Ruben sa. #294 såg en rörelse nere i backan. Ungefär där han sett dumdjuren stå och beta. Han plirade så att ögonen sved. Var det någon där?

Till sist var han säker. Det stod någon på huk bredvid trädet. #294 kom på sig själv med att fnissa. Alla timmar han stått på vakt. Äntligen hade han nytta av dem. En annan kämpe hade trott att skuggan vid trädstammen var en sten eller nedfallen gren. Men #294 visste att det inte fanns någon sten vid just det trädet.

#294 pillade ner säkringen. Nu var han kämpe. En av Rubens män. En av de som kämpade för släktet. Han lyssnade och lyssnade. Försökte höra något mer. Köttätarna var tysta nu. Hela backen runt södra porten var tyst. #294 undrade om han var ensam ovanför blockeringen. Om han kunde straffas för att använda storkadundret. Sen insåg han att han bara var rädd. Och inte borde vara det. Han var en av Rubens folk. Rubens folk kände ingen fruktan. Skrattade åt döden. Och visste sitt kall.

»Död åt köttätarna!«

#294 tryckte av. Storkadundret dånade. Och slog #294 på nosen. Hans ögon fylldes med tårar och hans öron rang än mer.

Ruben, en sådan smäll. Han var tvungen att hålla i hårdare om han sköt igen.

Sköt #294? Ja? #294 mindes att han skjutit på någon. Eller något. Var det han som skrek där borta? Silhuetten han siktat på syntes inte längre. Och någon skrek. Med gäll köttätarröst. Den hade ont. #294 kunde höra det. Det fick honom att le. Han hade gjort köttätaren illa.

Nedifrån porten skrek någon annan. En av hans eget folk.

»Håll ut!« skrek rösten. »Låt dem inte komma närmare.«

»Jag gjorde det för allas bästa.«

»Fortsätt bara! Död åt köttätarna.«

»Död åt köttätarna!« vrålade #294 och sköt igen. Igen. Och igen. Den här gången fick han inte dundret i ansiktet. Och han såg gnistor spruta när en kula träffade en sten nere vid trädet. Han hörde fler tjut där borta. Såg en rörelse. Tryckte av igen. Igen. Igen. Igen. Igen. Såg figuren snava och falla och hörde mer skrik. En av dem som skrek var han själv.

Efter ett tag tappade vakt #294 räkning på tiden. Han tappade räkning på hur många skott han skjutit. Det var så svårt att räkna om han inte kunde använda fingrarna. #294 skakade av kylan. Han märkte inte av att köttätarna sköt på honom. Både med både och bössa. #294 kopplade inte samman kaskaderna av snö och lera runt honom med att någon faktiskt försökte döda honom.

Det kom andra av folket till gropen. Ett par vakter kom hopande. Med påkar i högsta hugg. De rann ner i gropen och ställde sig bredvid #294 och frågade om det gick bra. Den ene av dem fick en pil genom huvudet innan #294 förstod att han borde svara.

Det kom ledare också. Det pekades och skrek. Men #294 satt med storkadundret i sina frusna händer och stirrade över siktet. Han brydde sig inte så mycket om skriken. Eller någonting annat. Bara tanken på pappa Rubbit höll honom uppe. Såg han honom nu? Gjorde #294 honom stolt? Skulle han få höra talas om hur #294 kämpat?

Tre halvdana fick trycka sig mot #294 för att hålla honom varm. Ingen vågade försöka ta bort honom från storkadundret. Framåt gryningen fick man äntligen tag på någon som kunde avlösa #294. Vid det laget hade köttätarna flytt. Och #294 var så gott som ihjälfrusen.

Man släpade ner honom under jord. La filter på honom och lät en stor fet hona ligga bredvid honom. #294 låg tryckt som en unge mot henne. Skakade och sov. Länge. När det stod klart att han att han hade puls i både tassar och öron så bar man ner honom till en sovsal. Där låg han i nästan en vecka. Febrig och skakig. Han yrade. Ropade efter sin far. Och skrek att alla måste skynda sig till storkadundret.

»Köttätarna kommer!«

När han kvicknade till fick han extraransoner. Överledare kom ner och tackade honom för hans mod. De sa att han var en Rubens kämpe som kämpat för flocken och inte gett vika. Alla var kanske inte studenter eller kämpar vid Rubbitkullen. Men alla kunde välja att inte fly när köttätarna kom. Vakt #294 satt på sina filter och nickade. Och var osäker på vem de pratade om. Det var samma sak med Rabblarens visa. Den som började sjungas ett par veckor efter striden. #294 lärde sig första versen och sjöng med i om att »kämpa i snö« och se »köttätare dö«. Han tyckte om den. Den påminde om striden han varit med om. Men ändå inte. Det var en av folket som slogs ensam mot köttätarna en hel natt och det var en väldigt fin sång, men #294 tyckte det var svårt med så många ord.

Så kom det bud från Rubbitkullen. Man behövde nya kämpar. Överledarna protesterade. De behövde sitt folk själva och visst fanns det köttätare kvar i Glömsta. Rubbits sändebud var en student i svart rock som bar Rubbitkullens nya symbol: det röda armband. Han hade skyddsögon och tre köttätartänder i ett snöre om halsen.

»Ni får skicka de ni har«, sa studenten. »Eller komma själva till kullen. Vi skulle vara glada att få några överledare på besök.«

»Vi ska ordna folk. Vi ska.«

»Utmärkt. Och hög folkproduktionen. Det är Rubbits order. Vi skickar över de som ska få ligga. Kämpar värda att avla på. Hanar och honor.«

»Vi ska ta emot dem.«

»Sen var det en sak till. Den där hjälten Rabblaren sjunger om. Kadunderskytten. Den simple vakten.«

»Ja?«

»Finns han på riktigt? Eller är han något som Rabblaren hittat på?«

Överledarna satt förstummade några ögonblick. Inte kunde väl Rabblaren hitta på saker? Han skrev visor om sådant som hänt. Inte hittade han väl på? Att hitta på var samma sak som att ljuga. Det var Ruben väldigt tydlig med. Och straffen var hårda.

De letade rätt på vakt #294. Ställde honom framför studenten som synade honom noga.

»Jag har hört gott om dig #294«, sa studenten.

#294 bockade. Kämpade med dumdjuret.

»Vill du bli krigare? Vill du kämpa vid Rubbitkullen?«

»Jag vill inget hellre än att kämpa vid min fars sida.«

»Rubbit är allas vår far.«

Studenten vände sig mot överledarna.

»Den tar vi.«

»Han är nästan halvdan. Och vi har ont om vakter.«

»Även en halvdan kan bli en hjälte. Det är viktigt med vilja. Ni kan visa vilja genom att själva gå på vakt. Rubbit går minsann vakt.«

Vakt #294 blev Rekryt #294 och fick börja träna ihop med femton andra rekryter. De höll till uppe vid det stora tornet som köttätarna byggt när de härskade över jorden. På deras tid. Den gamla tiden. Den nya tiden tillhörde Rubens folk.

Träningen var det värsta Rekryt #294 varit med om. Inget han gjort, varken när han släpat sten eller gått vakt, kom i närheten. Kämparna som tränade dem var överlevare från Rubbitkullen. De

var ärrade och hårda. Många av dem saknade delar. Ögon, händer eller hela armar. Alla hade de dödat köttätare. Alla hade de fått ligga. De var gamla och slitna, men fulla av kunskap.

Och krav. Rekryt #294 hade förstått att det var svårt att bli krigare. Man var tvungen att kunna saker. Och orka saker. Rekryterna sprang vad de än gjorde. De lyfte stockar och bar på varandra. Tränaren skrek åt #294 att alla kämpar kan bära en av sina kamrater. För hade inte Tränarens kamrater burit honom tillbaka till Rubbitkullen så hade han varit död. Styckad i någon köttätares gryta. Tränaren som skrek hade bara ett öra och såg nästan flådd ut i ansiktet.

De grävde gropar. Grävde djupt och länge. Övade på att gräva gravar för sönderhackade kämpar. Det var viktigt. Att ge tillbaka kroppar till jorden. Inte lämna något till köttätarna. När en rekryt dog av utmattning högg de tillsammans honom i bitar och begravnade dem bland betorna. Han skulle göra jorden starkare.

De slogs med påkar. Tränarna slog och skällde. En av dem slog Rekryt #294 i magen och skrek.

»Försvara dig!«

Rekryt #294 slog tillbaka lika hårt som han gjort natten vid Södra Porten och tränaren föll till marken. Rekryt #294 blev så rädd att han nästan gjorde på sig, men de andra tränarna skrattade. Gratulerade #294 till en fin träff och gav sig på honom tre stycken. De gav #294 duktigt med stryk, men slog honom aldrig i huvudet. På det sättet kunde de slå honom länge och de andra rekryterna fick se på. Tränarna talade om att #294 var en kämpe. En som redan varit i strid. Han var kanske liten och skev och lite långsam, men han hade dödat fler köttätare än de andra rekryterna tillsammans. Glöm inte det. Så fick alla rekryterna sjunga »Södra Portens Kämpar« medan #294 fick stryk. Mitt i all smärta insåg #294 att han faktiskt var duktig på något. Han var den enda av rekryterna som lyckats knocka en tränare. Och det tränarna sa gjorde honom stolt. Han var en kämpe, redan nu. En som dödat köttätare.

När #294 kom till sans fick han bära tränaren till helaren. Dagen därpå kom tränaren fram till honom. Han hade ett bandage om huvudet och hans ena öga var blodsprängt.

»Jag glömde bort vem du var«, sa han. »Hade du dödat mig hade det varit mitt eget fel.«

De skakade tass och gick till vapenträningen. Rekryt #294 hade inga problem med stångvapnen och huggarna. Det han tyckte var svårt var skjutvapnen. Redan skrotborstet var krångligt. Det hade många delar och var svårt att sköta. Fast det var ganska lätt att skjuta med. Han försökte låtsas att det var som när han stod och tittade i smyg på kadunderlaget. Att han såg på utan att ha bråttom. Och han var inte den dummaste rekryten. Tredje dagen de höll på med skrotborsten sköt sig en rekryt i foten. Skäktan naglade fast foten i marken och rekryten skrek och skrek.

»Då vet alla var avtryckaren sitter«, sa en av tränarna. »Och vad har vi sagt om den?«

»Ha bara fingret på avtryckaren när det finns något att skjuta på«, Rekryt #294 var snabb och stolt över att för en gångs skull både förstå frågan och veta svaret.

»Bra, #294! Bär nu den här sopan till helaren.«

Sopan som skjutit sig i foten var nästan dubbelt så stor som #294. Men han klarade det. Fast han såg stjärnor när han kom fram till helaren. Men han lyckades sträcka på sig och vara Rekryt #294 och anmäla sig. Tränarna skojade om det efteråt. Hur #294 först burit den enorma rekryten och sen klarat av att prata.

Det var det ändlösa släpandet som bröt ner. #294 insåg det, även om han aldrig skulle klara av att säga det. Allt bärande, släpande och springande gjorde honom stillsamt galen. Kanske var han galen innan. Halvdan som han var. Men han blev någon annan i galenskapen. En kämpe. En av Rubbits kämpar. Han lärde sig fler av Rubens visdomar och kunde läsa dem högt medan han hoppade på stället. I regn. I timmar. Och svaret på frågan »vad är Rubens vilja?« var alltid:

»Död åt köttätarna!«

De övade på att slåss tillsammans. Lärde sig att sköta sår och sätta upp fällor. Rubens folk, fick de höra, om och om i igen. De tog hand om varandra. Hjälpte varandra. Dog för varandra. Man lämnade aldrig något till köttätarna. Inte ens kroppar. Man släpade hem dem, högg sönder dem och begravde dem på fälten. Och kroppar man inte kunde ta med sig skulle förvandlas till fällor. Rekryt #294 och hans kamrater fick lära sig att klämma fast små dyngbomber på döda. Ända in i döden skulle köttätarna frukta Rubens folk.

Till sist fick Rekryt #294 och hans kamrater veta att de var så gott som godkända. Allt som återstod var en riktig patrull. Men den fick de ta på plats. Det var bråttom till Rubbitkullen. Rekryt #294 och de andra blev som tossiga när de förstod. De skulle ge sig av till kullen. Bort från slitet med morötter och tunnelgrävning. Bort från den ändlösa träningen. Nu skulle det dödas köttätare hela dagarna.

De sjöng lågt medan de marscherade mot kullen. Tillsammans med ett par tränare och några riktiga kämpar. Och så lastade med krubb och skott och verktyg att de knappt kunde stå upp. De sjöng just därför. För att hålla takten. Rekryt #294 tyckte om att sjunga. Fast han förutom sin spikkklubba bar sin egen vikt i krubb. När han sjöng tänkte han inte så mycket på hur ont han hade. Hur det knakade i hans kropp. Han sjöng och sjöng hela vägen upp från Mangelungen. Ända tills de kunde se Dödsklotet mot himlen. Då fick de order att vara tysta och den krångliga biten började. Rubbitleden gick genom källare som fornfolket byggt. Nu hade Rubbits kämpar bundit samman dem med tunnlar och gångar. Ibland gick de korta bitar över jord, dolda av skrot och dukar. En gång korsade de en röra av skrot på en smal bro. Ständigt kom de närmare Rubbitkullen.

En av rekryterna föll ihop och orkade inte bära längre. Tränarna viskade att han skämde ut dem. Att han var ett dumdjur. Att det inte var långt kvar. De gav honom stryk. Men inget hjälpte. Till sist sa kämparnas ledare att de skulle hjälpas åt att bära honom med sig.

Död eller levande, ingen lämnades till köttätarna. Rekryt #294 fick bära en av hans säckar. Nu bar han mer än han själv vägde. Han stapplade fram. Med blodsmak i munnen och värkande rygg. Nynnades visor till Rubens ära. Ruben som lärde folk att stå upp. Ruben som stal elden och kadundret ur köttätarnas händer. Ruben som lärde folket att kämpa. Att arbeta tillsammans. Att inte ligga hur som helst. Att det var viktigt vilka som fick ligga. För den som låg som den ville fick lata ungar och ungar som sprang på alla fyra som vilka dumma kräk som helst. Därför fick bara de starka och prövade ligga. De som var smarta. De smarta fick ligga och fick smarta barn. Släktet blev starkare. De kunde gräva bättre, kämpa bättre, odla bättre. Snart skulle hela folket vara studenter och krigare. Och Ruben sa att kampen skulle vinnas vid Rubbitkullen. Ruben hade alltid vetat det. Han hade bara väntat på att folket skulle hitta den. Att folken var värdiga att hitta den. Och starka nog att ta den från köttätarna. Död åt köttätarna. Död åt köttätarna. Det spelar ingen roll hur liten du är, du kan alltid döda en köttätare. Din mamma och pappa vill det. Dina syskon vill det. Alla skriker de »död åt köttätarna!«

»Död åt köttätarna!«

»Död åt köttätarna!«

Rekryt #294 stapplade in i en av Rubbitkullens utverk just innan solen gick upp bakom regnmolnen. Han förstod det inte själv. När några kämpar lyfte av honom hans börda så stapplade han vidare. Snubblade och föll. Kämpade sig upp igen. Snavade vidare ner i utverket, blind av utmattning.

»Död åt köttätarna«, sluddrade han. Och kämparna såg häpet efter honom. En liten, sliten halvdan, som burit ett väldigt lass.

»Vad är detta för en liten Rubbit?« ropade en kämpe.

»Det är Södra Portens hjälte«, ropade #294:s gruppledare.

»Den lilla skrutton?«

»Tyckte du han bar som en skrutt?«

»Nejdå«, skrattade kämpen. »Men han verkar lite trött.«

»Ta då hand om honom.«

Kämpen och hans kamrater skrattade. Och gav sig efter #294 som snavat vidare ner i Rubbitkullen. En av de stora gruppledarna höll honom på benen. En annan tog hans saker. De gick nedåt förbindelsegraven tillsammans med #294 och lämnade resten av rekryterna bakom sig.

Sakta kom #294 till sans och insåg att han var i Rubbitkullen och att de gick nedför en bred tunnel som luktade annorlunda än Magelungen. Det var en fränare doft. Jord och sopor. Brandrök. Kamp. Han sniffade medan tårarna rann nerför hans kinder. Äntligen. Äntligen var han framme. Han hade lyckats. Hans far skulle vara stolt över honom.

Han fick plats i en kammare där det delades ut mat. Hans nya vänner bland krigarna skrattade och sjöng sången om Södra Portens kämpe. De försökte ordna så att #294 fick lite att äta. När någon matchef sa emot röt en av kämparna.

»Den lille är mer värd än dig. Ge honom att äta!«

»Jag ger inte bort saker bara för att du står och ryter order. Vem tar ansvaret?«

»Ge honom min nästa ranson, då.«

»För all del. Får jag ditt nummer.«

»Ge honom min ranson också«, ropade någon annan.

»Och min.«

»Ge honom att äta. Han är en kämpe nu!«

Rekryt #294 satt en lång stund omgiven av kämpar han aldrig sett innan. De småpratade om vägen upp från Magelungen och #294 åt portionerna de sträckte åt honom. Han gjorde som man skulle och bjöd genast tillbaka varje gång han fick en ny.

»Tack, kamrat.« Han sa det med så stark och tydlig röst han kunde. »Låt oss dela måltiden. Den räcker till oss båda.«

»Tack kamrat«, sa kämpe efter kämpe. »Vi delar. Tillsammans.«

En av kämparna gav honom sitt armband. Det röda armbandet som sa att han var krigare vid Rubbitkullen. #294 hisnade. I röran av tankar insåg han att Rubbitkullens portioner var lika små som i

Magelungen. De stora krigarna var hela tiden på gränsen till att svälta. Det var fint att veta. Alla åt lika mycket. Utom studenterna givetvis.

Rekryt #294 sattes på att gräva. Precis som alla andra nya. Rekryt #294 blev lagledare och fick hålla befäl över tre andra. De var större än honom allihop, men de lydde honom. Och visade respekt. Och arbetet var bara tungt, inte svårt eller farligt. Rekryt #294 gav befäl ibland. Befalldes att det var dags att släpa ut jord. Eller ta en vila. Han påminde dem om att det var bättre att vara en del av en familj och slita hela dagarna, än att jagas ensam över fälten av köttätarna. Alla grävde och allt var bra med det.

De grävde en sal som skulle bli sjukkammare och redan innan de var klara flyttade två studenter in med lampor och knivar och ett par bänkar. De morrade åt #294 att hans folk fick gräva fortare, för det var krig där ute. Köttätarna var på dem var och varannan natt.

»Vi gräver så mycket vi kan, kamrater«, sa #294 och hörde sina grävare tystna bakom honom. »Gräver vi fortare och slarvar så kan taket falla ner. Det vill vi inte. Inte sant?«

»Sant«, sa studenten. »Inga olyckor.«

Grävarna såg lite annorlunda på Rekryt #294 efter det samtalet. Och studenterna behandlade honom som om han inte var någon halvdan utan vem som helst. Och #294 grävde hårdare än han någonsin grävt. Han hade ingen aning om ifall det var natt eller inte, men han grävde allt vad han orkade. Pass efter pass. Då och då hörde de avlägsna dunsar från vapen genom jorden. Vrål hördes i tunnlarna. Då och då rann det ner regnvatten och de fick gå till knäna i sörja.

De första sårade kom ner efter tio pass. Och studenterna lappade ihop dem utan att låta grävarna störa. De sårade skrek ibland. Ibland var de tysta. #294 kände igen en av de stora kämparna som satt lutad mot salens väggar och väntade på sin tur. Det var en av dem han delat mat med. Han hade inget rött armband. Kämpen var blodig över hela överkroppen. Och han hostade blod. Till sist vågade sig #294 fram och frågade hur han mådde.

»Illa«, sa kämpen. »Det kan nog vara slut för mig.« Sen såg han vem han pratade med. »Åh, är det du! Har de inte satt dig på något vettigare?«

»Man måste alltid börja från botten«, sa #294. »Det säger Ruben.«

»Och sen gräver man sig upp mot ljuset.« Kämpen skrattade. »Snart är det din tur där ute.«

»Jag hoppas på det.«

»Vill du inte leva?«

»Jag vill kämpa.«

Kämpen skakade på huvudet.

»Och du kommer aldrig att få ligga. Vill du ha ett råd? Håll ner huvudet och bli gammal. Det skulle jag göra om jag var du.«

»Har du fått ligga?«

»En gång.«

#294 nickade. Så hördes det rop från tunneln utanför. Någon var på väg. Studenterna såg upp från kroppen de skar i och väste.

»Rabbit! Snygga till er.«

#294 klippte med öronen. Glömde nästan bort att andas. Han såg på sina grävare. De såg på honom.

»Gräv som dårar«, väste han.

Sen räckte han kämpen handen. Drog upp honom i stående och vände sig mot öppningen mot tunneln. Den store kämpen lutade sig mot #294. Han luktade blod.

Rekryt #294 hade föreställt sig Rabbit som större. Rentav jättelik. Men han var lika stor som alla andra. Bar samma byxor och samma rock med gråa och vita fläckar och det röda armbandet. Samma luva och samma sakbälte. Han hade en fin forntidsmanick hängande på bröstet. Två rör. Det var säkert något slags vapen.

»Kamrat Rabbit!« sa de i salen. Nästan samtidigt. Till och med den sårade rosslade ledarens namn.

Rabbit nickade. Såg på dem alla. Gjorde ingen min av att känna igen någon. #294 såg i ögonvrån att studenterna såg rädda ut.

»Kan ni där bak sluta gräva en stund?« Hans röst var helt vanlig.

»Sluta gräv!« beordrade #294 och en av studenterna samtidigt. Det blev tyst. Grävorna sträckte upp sig.

»Vem är det ni opererar«, frågade Rubbit.

»Kämpe #129«, sa kämpen på bordet utan att riktigt öppna munnen. Han bet i en pinne medan studenterna skar i honom och smärtan hade inte slutat bara för att Rubbit kommit på besök.

»Skadad i sida och lår«, sa den av studenterna som var hona.

»Stora sår, kämpen har förlorat mycket blod«, sa den som var hane.

»Vi gör rent och syr ihop.«

»Han ska vara återställd på fyrtio dagar.«

»Kanske trettio.«

»Och sårsjuka«, sa Rubbit. »Vad kan ni göra mot sårsjuka?«

Rubbit och studenterna pratade sårsjuka en lång stund. Kämpe #129 fick vänta. Rubbit frågar om hur många skadade de får plats med. Kanske tjugo när grävandet är klart. Till sist är Rubbit nöjd och vänder sig mot #294. Han ser på kämpen bredvid honom. På #294 igen. Deras ögon möts. #294 tvingar sig att stå still. Att inte flaxa med öronen.

»Och vilka är ni?«

»Arbetslag att gräva sjukkammare«, svarade #294 med en röst som skar sig. Rubbit log. #294 började nästan gråta.

»Slappna av, kamrat.« Rubbit synade kämpen bredvid #294. »Rustel, hur står det till?«

#294 sneglade på kämpen. En namnskänkt kämpe. Blodig och plågad. Och han hade pratat med honom.

»Skam den som klagar. Men jag tror det är hål på lungan.«

»Det var illa«, Rubbit såg för en sekund trött ut. Sen log han. »Det är tur att du har den här lilla hårdingen att stödja dig på.«

»Han tar min plats snart«, Rustel hostade. »Inte sant, lagledaren? Värnen mot norr. De blir dina.«

#294 visste inte vad han skulle svara. Han log. Knyckte med ena örat och fick ur sig. »Vi kan kämpa tillsammans.«

Rustel såg på honom med glansiga ögon. Han skakade sakta på huvudet.

»Du vet, lille vän, att det nästan inte är någon skillnad alls på mod och dumhet?«

Återigen visste inte #294 vad han skulle svara.

»Han kommer att klara sig«, sa Rubbit till sist. Han såg sorgsen ut. »Jag har sett värre.«

»Jag har sett värre ut.«

»Det också. Lagledare, håller ni min gamle vän sällskap tills det är hans tur att träffa studenterna?«

»Givetvis«, sa #294.

Rubbit gick. Och #294 höll Rustel sällskap medan studenterna lappade ihop Kämpe #129. Rustel blev trött. Han hostade blod. Han la sig ner med huvudet i #294:s knä. Han började prata om sin mamma. Och att de skulle gå ut och plocka morötter. Han älskade verkligen morötter. Han dog utan att #294 märkte det. Studenterna gjorde lös Rustel från #294:s famn. Talade vänligt till honom. #294 pratade om sin pappa. Han var en stor kämpe. #294 skulle också bli en stor kämpe.

»Din pappa är stolt över dig«, sa honstudenten.

»Du vet inget om honom.«

»Jag kan jämföra öron.«

#294 somnade med lätt hjärta. Rubbit kom inte tillbaka.

Två pass senare fick #294 och hans grävare nya uppgifter. De skulle följa med ut på fältet. Rubbit hade beslutat att de skulle slå till mot Köttätarna vid Dödsclotet. Ge dem så de aldrig glömde det. Det var en djärv plan och studenterna hade slitit med att framställa nog med sprängmassa. Nu skulle Dödsclotet få. #294 fick allt förklarat för sig av en av ledarna. Hans lag skulle följa med som bärare. Det var mycket sprängmassa som skulle bäras. Och ledaren hade hört att #294 var stark som två kämpar.

De samlades vid ett av utvärnen. Det var eftermiddag. De hade fått vila sig på dagen. Och äta extra. Man kunde se Dödsclotet en

bit bort, en stor vit boll av otäckt och köttätande. Åt andra hållet såg man hela zonen. Höga tornet där borta. Och skrotdiket. Man allt var nedanför. #294 tänkte att det var självklart att de skulle kämpa för Rubbits kulle. Den var ju högst i världen.

Kämparna övade. Förberedde sina vapen. Lagledarna pratade. #294 var en av dem. Ansvarig för bärlaget. De pratade med honom. Han var så spänd att han knappt kunde äta. Han fick tvinga sig själv att hålla sig stilla. Att inte hoppa upp och ner. De förklarade planen noga och om igen. Var vänliga. Alla var spända. Rubbit hoppades på dem.

#294 och hans tre kämpar fick stora väskor att bära. En över varje axel. De var proppfulla med sprängmassa. En student visade hur de skulle bäras, förklarade hur de skulle ställas. Ett av paketen #294 bar gick att tända genom att dra i ett snöre. Studenten pekade.

»Du förstår att du inte ska dra i snöret?«

»Jag är inte helt dum.«

»Så vad händer om du drar i snöret?«

»Sprängmassan spränger.«

»Och vad händer med dig då?«

»Jag dör.«

»Bra. Att du förstår det, alltså.«

»En sak bara. Om den som tänder alltihopa dör, då dör han ju?«

»Det är därför ni bär med er all spränglina. Ni ska spränga den på lite håll.«

»Ni är så kloka.«

»Tack kamrat. Jag önskar jag fick gå ut med er. Men Rubbit har förbjudit oss studenter att gå i strid.«

»Rubbit har rätt. Ni är framtiden. Vi måste vara rädda om er.«

Studenten såg på #294 några ögonblick. En tufsigt kämpe av folket. Halvdan och sliten. Grå päls full av tovor och jord. Bränd av de sura regnen. Härdad av ett liv av grävande, släpande och svält. Funderade.

»Om jag är framtiden?« frågade hon till sist. »Vad är då du?«

Kämpe #294 blinkade. Tänkte för ett ögonblick.

»Jag är den som bär sprängmassa.«

De gav sig av i skymningen. Kämparna i täten. Bärlaget sist. De var kanske tjugo. De som skulle avgöra kampen. De var samlade. Hade packat sina saker väl. Hoppat och skuttat och sett att inget skramlade. De ljusa av dem hade svärtat sina öron. #294 hade gjort det för säkerhets skull. Fast ledarna skrattade och sa att de var onödigt. Alla fyra i bärlaget bar spikpåkar. De var redo att döda köttätare.

#294 var i strid på riktigt. Vid Rubbitkullen. Men snart insåg han att han redan varit med om värre. Att gå som bärlag var ett vanligt släpa. Fast i mörker. Inte så farligt.

Det var en mörk natt. Det duggregnade. Inte ens det höga tornet syntes. Och dimman låg över skrotdiket. Kämparna tågade in mellan ruinerna. Smög under jord i en tunnel där köttätarnas fordon en gång rullat. Nu stod de stilla. I rader av skrot.

De smög bland ruiner och skrot. Då och då stannade en av kämparna till för att visa alla över ett hinder. Ett par gånger över fällor. #294 förstod. Spåret tillbaka till Rubbitkullen var fullt av fällor. Köttätarna skulle inte våga följa. Allt var så listigt. De var så listiga. De var envisa. De skulle segra.

De kröp en liten bit. Som dumdjur över skrot och sten. Mellan vrak på en bred vrakbana. Det åskande långt borta.

»Tror ni vi får ligga«, viskade en av #294:s bärare. #981 var stor. Men dum. »Efter det här, menar jag?«

»Tyst köthuvud«, viskade #294.

»Bara för att du inte kommer att få det.«

»Jag dödar dig när det här är över.«

»Du kan ju försöka.«

Det hördes ett rop. Och ett kadunder började skjuta. På dem. Kulorna träffade vrak och väggar. Alla skrek. Kastade sig i vattenpölar eller sprang.

»En fälla!« skrek någon.

#294 hukade sig. I ögonvrån såg han #981 falla. Någon av kämparna sköt tillbaka. Allt var rädsla och röra. #294 sprang på alla fyra. Skar sönder sina händer och tog ett långt skutt in i skydd bakom ett vrak. Ett kadunder hackade. Kulorna träffade vraket och klingade och kraschade. #294 skrek och tryckte sig mot marken. Det föll skräp och glasskårvar över honom. Sprängmasseväskorna skar in i magen. Någon skrek en bit bort. Man sköt på något. Åt något annat håll. Någon annan sköt tillbaka. #294 insåg att de inte sköt på honom längre. Att han hade ont i händerna. Han hade sprungit som ett djur. Det var ovärdigt. Ett av Rubens viktigaste bud. Stå upp. Res dig. Var inget byte. #294 kunde ramsan. Han mumlade den för sig själv medan han sakta reste sig upp på huk. Spetsade öronen. Koncentrerade sig. Blev krigare.

#294 hörde steg bakom sig. Köttätarröster. De var på väg mot honom. Han sprang in mellan två vrak. Hukade sig, men sprang på rätt ben. På bakben. Han såg sig om efter något att slåss med. En påk, någonting. Han hade kastat sin påk. Men han skulle visa dem. Slå sig ut. Leta rätt på kämparna. Hitta tillbaka till Hammarkullen. Han skulle kunna göra det själv.

Han hörde kadunder igen. Kanske var det honom de sköt på. Kanske någon annan. Han hörde andra knallar längre bort. En strid. #294 insåg att han hörde sina kamrater. De drog sig ur. Smet. De trodde han var död. Han och resten av bärlaget. De håriga asen. De skulle inte lämna några döda. Ingen skulle lämnas att ätas.

Ropen kom närmare. Köttätarvrål. En ljusstråle. Den sökte efter honom. De visste att han var kvar bland dem. De hade sett spår. Sett hans öron. Han sprang. Bland skrot och snår och skräp. Bort från köttätare och ljusstrålar. Han snubblade. Föll över något skrot. Skar sig. Han kom på benen och sprang vidare. Utan att slänga sina väskor.

Han skulle visa dem alla.

Bakom honom sköt de igen. #294 sprang in bakom en stor låda. In under ett staket. Över en låg mur. In på en gårdsplan. Det lukade köttätare. Starkt. Han var mitt bland dem, insåg han. Inne i

deras bo. Han såg kläder på tork. En eldstad. Möbler och arbets-saker. De hade suttit här. Tills larmet gick. #294 skrattade. Han var smart som en gruppledare. Han skulle segra. De skulle segra. #294 skulle bli gruppledare. Få ligga.

Han behövde något att visa upp. Ett byte. En fånge eller ett vapen eller en karta. #294 såg sig om. Såg en dörr som stod lite på glänt. Det lyste bakom den. Svagt. Där nere fanns det säkert något bra. En källare eller tunnel. Tanken på att få komma under jord kändes lugnande.

Någon ropade. Köttätarröst. #294 snurrade runt och mindes att han inte hade något vapen. På andra sidan gårdsplanen stod två köttätare. Små och magra var de. Och de hade spjut i händerna. För en sekund trevade #294 efter kniven han hade i bältet. Fick tag på tändarsnörets handtag. Han vände om och sprang mot dörren med ljuset.

Han sprang nedför en trappa. Förbi en lykta i taket och bort längs en gång. Hans skugga sprang före honom. Stor och vettskrämd. Han såg ett ljus längre fram. Hörde rop bakom sig. De var efter honom. Han sprang mot ljuset. Slet upp dörren och kastade sig in.

Det brann ett par lyktor i källaren. Den luktade kläder, fukt och kropp. Köttätarkropp. #294 såg sig om och flåsade. Såg jättemånga köttätare. Honor. Gamla. Småttingar. Alla de som inte var ute och krigade. De såg alla på honom med stora ögon. Var alldeles, alldeles stilla. #294 undrade om de var rädda. Om de hade vapen. Snart skulle alla de skjutande hannarna komma ner i källaren. Han kunde höra dem ute i gången.

Han såg ner på sina väskor. Han tog snöret i handen. Såg ett köttätarbarn peka på honom och säga något till sin mamma.

»Gog«, lät det. En annan, gammal hona, höjde händerna. Försökte säga något. De ville hålla honom lugn tills hanarna kom. Kom och slaktade honom. #294 drog efter andan. Han skulle aldrig få ligga.

»Död åt köttätarna«, skrek han. Och drog i snöret.

Den kompletta novellsamlingen
KAKNÄS SISTA BAND
kan beställas via Fria Ligans nätbutik.

Läs mer här.

FRIA LIGAN

Fria Ligan AB är ett förlag som ger ut fantastik i olika former. Vi publicerar skönlitteratur, konstböcker och spel som beskriver främmande världar. Genom fantastikens skrattspegel kan vi betrakta och analysera vår egen världs historia och samtid.

Välkommen att besöka oss på FRIALIGAN.SE